

DOMOLJUB

Izhaja vsak šetrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 37.

V Ljubljani, dne 14. septembra 1911.

Leto XXIV.

Kaj je kmečki stan za fabrikanta in delavca?

Liberalci in socialni demokratje nočejo utihniti s svojimi krivičnimi, naravnost lažnjivimi trditvami, da je kmet vzrok draginji, in da bi bilo treba samo meje odpreti za vse kmečke pridelke in za živino, pa bi se draginja zmanjšala. Seveda pri tem naj bi lepo ostala visoka carina na železne izdelke, na sladkor, na tkanine in drugo tovarniško blago. Kmet naj bi stroje in orodje, sladkor in obleko pač drago kupoval, svoje pridelke, svojo živino na bi pa oddajal pod ceno. To se pravi: kmet naj propade, pa bo vse dobro. V „Domoljubu“ smo se s temi rečmi že večkrat pečali. Ker je pa ravno zdaj vsakemu poštenjaku potrebno, da vé, kako naj se bojuje s strupenimi liberalci in socialnimi demokrati, pa hočemo par reči, ki se splošno premalo poudarjajo, posebej opisati.

1. Laž je, če se trdi, da bi odprte meje draginjo odstranile. Angleži nimajo nobene carine. Blago prihaja prosto k njim s celega sveta; tudi argentinskega, brazilskega in severnoameriškega mesa nihče ne brani v njihovo državo. In vendar je tam tudi strašna draginja. Saj je bil pred kratkim ravno na Angleškem tako hud splošen štrajk, da pri nas še nikoli nismo kaj takega videli. Bogastva je tam več, toda večina ljudstva je revna in splošno lahko rečemo, da je hude revščine tam več, nego pri nas.

2. Ko bi se pri nas uničilo naše kmetijstvo in bi bili navezani na tuje poljedelske izdelke, in na tujo živino, bi imeli te-le posledice:

a) Cena za živila bi začetkom nekoliko padla, toda kmalu bi se vzdignila.

da bi bila višja, nego je zdaj. Vzrok zato je zelo enostaven, priprost in po izkušnjah temeljito izpričan. Prodajo poljedelskega blaga bi dobili v roke veliki kapitalisti, ki bi svojo stopnjo izrabili do zadnje mrve. Saj vidimo v Severni Ameriki, kaj znajo. Zasnjih deset let je tam cena mesu sorazmerno mnogo višje poskočila, nego pri nas, ker ima prodajo mesa v rokah silno bogata družba, ki ima še tudi v Argentini in Avstraliji svoje kremplje. Naj ne bo nihče tako neumen, da bi mislil, češ, da je tem ameriškim kapitalistom kaj na tem, da bi imeli naši meščani in delavci cenejše meso. Gre jim za dobiček in ceno bi potemtakem tudi pri nas zviševali, kolikor bi se sploh dalo.

b) Ob času vojske bi utegnili pri nas nastati naravnost najhujša lakota, ko bi ne imeli doma živeža. Če nam sovražniki zapro meje, kje bomo iskali moke in mesa? Gorje državi, ko bi šla na liberalni in socialno-demokratični lim ob takem času.

c) Čim več kmetov propade, tem manj kupcev imajo tovarne za svoje izdelke. Ta reč je pa ravno za našo državo silno važna. Na severu in na zahodu imamo za svoje sosede države, ki so silno razvite gledé na obrt. Tja ne moremo nič prodati; naše tovarne bi stale, ko bi izdelovale za Nemce, Francoze, Angleže, Belgijce ali Holandce. Te države z Angleško in Ameriko vred so si svet takorekoč že razdelile med seboj. Nam ostajajo samo revne Balkanske države in deloma Rusija, kjer pa tudi samo z veliko težavo konkuriramo z Nemci in Angleži. Iz vsega tega se vidi, da so naše tovarne navezane pred vsem na domači trg. Če doma ne bo kupcev, na tujem jih bomo malo dobili. Najboljši odjemalec, najpoštenjši plačnik za blago je pa kmečki

stan. Vzemite kmečkemu stanu njegovo moč, pa ste ubili tudi tovarniško življenje. Ravno naši tovarnarji bi morali potemtakem za svojo lastno korist s tem skrbeti, da bi se potegovali za zdrav in trden kmečki stan. Če ima kmet denar, ga ima celi svet. Če se kmetu dobro godi, živi ob njem dobro tudi rokodelc, trgovec in fabrikant.

č) Še ena reč je važna. Čim slabše se godi kmetu, tem več ljudi se seli s kmetov v mesta. Kaj to pomenja, je vsakomur jasno. Ljudje s kmetov ne nosijo v mesta polnih žepov, marveč prazne delavne roke prinašajo napredaj. Čim več ljudi s kmetov pride v mesta, tem več jih išče tam dela in tem večjo konkurenco imajo potemtakem tovarniški delavci pri svojem delu. Ravno socialni demokrat bi bil s tem najbolj tepen. Čim več delavcev se namreč ponuja za delo, tem manjše so plače. Saj vidimo na kmetih, kako se silno množe dneve in plače poslom ravno zato, ker jih manjka. Narobe bi bilo v mestih, kjer bi jih bilo preveč. Na eni strani bi vsled propadajočega kmečkega stanu tovarne imele vedno manj kupcev, na drugi strani bi se armada ljudi, ki bi iskali pri tovarnah dela, vedno bolj množila. Kam mora to voditi? Ali ni jasno, da po ti poti pridemo samo do silnih prekucij, do neznosne revščine, do lakote in kuge in vseh najhujših šib, ki nas morejo zadeti? Prej smo rekli, da bi moral fabrikant podpirati kmetov razvoj in napredek. Iz tega vzroka, ki smo ga zdaj navedli, pa vidimo, da bi moralo ravno tako, če ne še bolj, skrbeti delavca, da kmet ne propade.

Ob teh resnicah naj si ogleda, kdor ima kaj soli v glavi, liberalne in socialnodemokratske sleparije, pa bo vedel, kam jadra, če gre za njimi. Na videz se bojuje le proti kmetu: v resnici pa

podira sam svoj obstoj delavec in fabrikant, ki hoče draginjo rešiti s kmetovim propadom.

Političen pregled

ČEŠKO - NEMŠKA POGAJANJA.

Kakor se poroča iz Prage, je povabil knez Thun k sebi zastopnika Čehov, deželnega odbornika dr. Skarda in voditelja Nemcev dr. Urbana, da se z njima posvetuje o predlogih, ki naj bi se obravnavali pri pravnih pogajanjih. S tem se je začelo pravzaprav pravno pogajanje. Ta dva zastopnika Čehov in Nemcev bodeta te predloge podala svojim tovarišem poslancem, da se izjavijo, če so sprejemljivi ali ne. Razna znamenja kažejo, da se bo dalo dobiti neko srednjo pot pri pogajanjih, po kateri se bo moglo priti vsaj do daljšega miru in do rešitve najnujnejših deželnih potreb. Če se cesarskemu namestniku Thunu posreči rešiti ta veliki spor, uglajena je pot tudi državnemu zboru, sicer se je pa vedno bati, da Nemci prinesejo domače prepire v državni zbor.

Precej težave delajo tako na nemški kakor tudi na češki strani narodni radikalci. To so ljudje, ki mislijo, da se da z glavo tudi skozi zid in ne odnehajo nitj za las. Posebno nemški radikalci so nedostopni za vsako pametno misel, ker vidijo v vsakem miru večjo moč Avstrije; ti izdajalci hrepe ne namreč vedno in vedno priti pod nemško pikelhavbo. Da so med njimi zelo protiavstrijski ljudje, priča pismo, ki ga pošilja strogo zaupno načelnik nemškega »volksrata« (narodni svet) dr. Titta. V tem pismu hujska češke Nemce, da naj nikdar nihče ne da vinarja za avstrijsko »mornariško društvo«, ki si je postavilo za namen, da deluje za povzdigo avstrijske mornarice. Pošten Nemeč, pravi ta zagrizenec, ne bo dal za to avstrijsko društvo nemškega denarja. Taki ljudje potem vplivajo tudi na druge poslance, ki so sicer bolj zmerni, ki se pa boje, da bi izgubili med svojim ljudstvom ugled, če bi narodnim nasprotnikom kaj odnehali.

NOTRANJE - POLITIČEN POLOŽAJ.

Dne 8. t. m. je konfiriral cesarski namestnik na Štajerskem grof Clary s slovenskima poslancema dr. Korošcem in Robičem zaradi zasedanja štajerskega deželnega zbora. Vsled tega je sklican »Slovenski klub« štajerskih deželnih poslancev za dne 12. t. m. na posvetovanje v Maribor. Ker Nemci še vedno odklanjajo, da bi ugodili gospodarskim in kulturnim zahtevam spodnještajerskih Slovencev, je kljub delovoljnosti slovenskih poslancev malo upanja, da se skliče štajerski deželni zbor.

Socialna demokracija še vedno kriči proti kmetu. Draginja, ki jo provzročajo veleindustriji pri sladkorju, pri špiritu itd. itd., ta jih ne vznemirja, pač pa meso, ki pride od revnih kmetov. Sedaj so sklenili in vpijejo po svojem časopisju, da ne puste nobene stvari prej obravnavati v državnem zboru, dokler nimajo argentinskega mesa. Seveda, če ustavijo delo državnega zbora ti podkupljenci, ne bodo mislili na škodo, ki bi jo imelo ljudstvo. Da se tako zavzemajo ravno za argentinsko meso, katerega izmed socialnodemokratskih voditeljev tako nihče ne pokaži, ker imajo za boljše stvari dovolj denarja iz delavskih žepov, je vzrok ta, ker so te ljudske pijavke tudi tukaj podkupljeni, kakor se je pokazalo. Res veliko si puste natvezti socialisti od svojih voditeljev.

Predsednik državnega zbora dr. Sylvester je sklenil sklicati načelnike klubov h kratki seji, ki se ima vršiti ta teden in ki naj določi delo jesenskega zasedanja.

PREGANJANJE KATOLIČANOV NA RUSKEM.

Ruskim katoličanom se ni nikoli dobro godilo. Pravoslavna nestrpnost, še bolj pa brezverske vlade so katoličane vedno zatirale. Kakor hitro so postali katoličani podaniki Rusije, že so prišli nad nje kozaki in jih silili k pravoslavju. Katoličanstvo šteje na Ruskem že od početka veliko mučencev. Pa človek bi mislil, da take nasilnosti v dobi, ko dviga svobodomiselstvo glavo, niso več mogoče. In vendar se sedaj ruskim katoličanom slabše godi, kakor preje. Bilo je že od začetka n. pr. prepovedano škofom občevariti neposredno z rimskim papežem, vendar se je od strani vlade tako občevarje trpelo. Sedanji minister Stolypin pa hoče to izvesti do konca. Noben škof ne sme občevariti s papežem naravnost, vse mora iti po ministrstvu, nobenega odlikovanja ne sme sprejeti ruski katoličan, če ne dovoli minister. Šli so še dalje in očitali papežu, da ne spoštuje ruskih postav, ker se v duševnih stvareh ne da vladati od svetne oblasti. Da, ruska birokracija se je celo spodtikala nad papeževim osebnim blagoslovom, ker ni prišel po ministrovem posredovanju. Pa preganjanja so še večja. Papež daje svoje ukaze po svojem listu. Tega vlada pridržuje, vsega prečrta in potem zapove škofom, v čem smejo papeža ubogati, v čem pa ne. Dalje je ukazala po državnih uradnikih preiskati škofijske pisarne in vse tajne akte. Tega niso storili doslej najhujši revolucionarji. Taka je pravica za katoličane v Rusiji.

MAROKO.

Dolgo se že vlečejo prepiri za to nesrečno deželo in vendar je videti iz novih poročil, da še ne bo konca. Francozi in tudi Nemci se nočejo prenegliti, ker vedo, kaka odgovornost jih zadene, če se radi tega spora vname svetovna vojska. Francoski poslanik je podal

nemški vladi noto, v kateri je označeno, kaj je Francija pripravljena dovoliti. O tem se bo sedaj z nova razpravljalo in nemška vlada je morda že odgovorila. O vseh teh pogajanjih pa pride v časopise silno malo resničnega, ker vodilni možje o vsem kolikor mogoče molče. Vsa časnikarska poročila, ki so v dnevnikih časopisih silno dolga, so le sklepanja iz raznih izjav. Francoski listi so naravnost prišli vlado, da o tako važni stvari tako molči, in so res dosegli, da so zvedeli glavne francoske pogoje. Isti listi pravijo tudi, da bo parlament nastopil proti vladi, če bi ta Nemcem preveč popustila.

Grdo vlogo igrajo pri tem socialni demokratje. Ko so drugi Nemci vedno pripravljani, da branijo svojo državo, so nemški socialni demokratje sklenili, da hočejo vplivati, da vojaki ne bodo hoteli v boj za kapitalistično državo → kakor pravijo.

PORTUGALSKI MONARHISTI

Stranka, ki je za kralja, ki je bil pred enim letom pregnan, je začela za tega kralja tudi dejansko delati. Med vojaki jih je že davno pridobila veliko zase in tudi v ljudstvu je imela močno oporo. Ko pa gre vladanje republikancem bolj poševno od rok, dobili so še večjo moč in ugled. Zadnja poročila pa že prinašajo vest, da so začeli rojalisti (kraljevi privrženci) že boj proti republikani. Gotove te vesti še niso, vendar kažejo, da ta dežela še ne bo imela zlepa miru.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

Po dolgem molku je potegnil z roko preko oči in vzdihnil: »Vse moje premissljevanje in ugibanje je brezuspešno.«

Gospod Šerman je bil ves presenečen in je začudeno zrl Milanoviča; presenečen je bil zaradi tega, ker je videl, da so brezuspešna sredstva, na katera je stavil vse svoje zaupanje, čudil se je pa čudovitemu pojavu, da more človeku spomin tako docela ugasniti. A kljub temu vendar še ni izgubil vsega upanja in je rekel:

»Poglejte, prosim, semkaj; glejte, pod to klopjo smo Vas našli brez zavesti in tu ob jamboru je ležal drug mornar, Vaš tovariš; ta je bil že mrtev in smo ga pokopali. — Se li ničesar več ne morete spomniti?«

Milanovič je žalostno zmajal z glavo.

»Oglejte si to odprto shrambo, v kateri ste imeli živež; ta je bila napolnjena z morskovo vodo in z razmočenim

prepečencem, ko smo našli čoln, tu ležeči sodčki so bili pa prazni. Trpeli ste nepopisno pomanjkanje, kakor se da iz vseh teh znamenj sklepati. — Še vedno nič jasnega v Vašem spominu?»

Milanovič se je z roko prijel za čelo: »Prav nič, popolnoma nič!«

»Vrhu jambora je visel kos raztrganega črnega blaga, morda ostanek kake rute ali ženskega krila. Ste imeli seboj kako žensko?«

»Jaz ne vem ničesar.«

»Se spominjate še kaj svoje ladje, na kateri ste bili, predno ste prišli v čoln? Od kje je odplula? Iz kake luke v Adrijanskem morju? Iz Primorja? Kaj?«

»Primorje? Da — Primorje poznam — toda — ne spomnim se, smo li prišli od tam, ali ne.«

»Dobro, prijatelj, le poguma nikar ne izgubite. Primorje tedaj poznate! Ste se vkrcali morda v Pulju?«

»Tega Vam sicer ne vem povedati, a Pulj mi je znan.«

»In Trst?«

»O da, prav tako znan.«

»Kako je bilo ime Vaši ladji?«

Milanovič je mislil in mislil, a vse zastonj. Bolnikov duševni položaj je bil gospodu Šermanu prava uganka. Vsakega znanega imena, ki mu ga je kdo povedal, se je takoj spomnil; istotako je vse reči, ki jih je zagledal na ladji, imenoval s pravim imenom, in sicer zaradi tega, ker jih je imel pred očmi. Ako bi bil Zamjan še živ, bi ga bil takoj spoznal in ga poklical z imenom. Ako bi mu bil kdo govoril o Vidi, mu imenoval Podgrad, »Adrijo« ali kaj drugega, bi se bil Milanovič brezdvomno spomnil vsega, kar bi bil čul. Toda brez vpliva od zunaj je ostal njegov spomin mrtev za vse, kar je doživel pred svojo rešitvijo.

Ko ga je gospod Šerman zopet pripeljal na stol, je šel po reči, ki so jih bili našli v Milanovičevih žepih, in mu jih je pokazal z besedami: »Te stvari so Naše. Poznate?«

Z napeto pozornostjo je Milanovič ogledoval vsako stvar posebej, nato pa žalostno pogledal kvišku in odvrnil: »Kaj? — ta ura, nož, denar, vse to naj bi bilo moje?! — Ker Vi to trdite, moram verjeti, a vedeti ne morem o tem ničesar.«

»Ne belite si preveč glave, dragi moj, in nikar se preveč ne vznemirjajte,« je tolažil kapitan, ki je bil medtem prišel k našima znančema; »potrpite še nekaj časa in prišla bo vsa stvar samaposebi v pravi tir.«

Težko si moremo popolnoma predočiti, kolika duševna muka je težila in trla Milanovičevo srce. Že v navadnem življenju se človek vznemiri, če se n. pr. ne more hitro spomniti kake letnice ali kakega imena; toda kaj je to v primeri z duševnim stanjem človeka, ki je nagloma izgubil spomin za vse, kar je za njim, ki čuti in vé, da žive ljudje, ki so z njim v sorodstvu ali v prijateljski zvezi, a se ne more spomniti, kdo in kje so. Let, ki jih je živel, ni več; izgubljeno je, kar ga je kedaj razveseljevalo in

česar se je kedaj učil; mrtvi so zanj oni, ki so ga nekaj srčno ljubili, kakor je tudi on mrtev zanje, za katere je prej bilo njegovo srce. Sam je, čisto sam!

Gospod Šerman je bil ves obupan, ko je videl, da so se izjalovili vsi poizkusi, kako bi vrnil Milanoviču njegov izgubljeni spomin. Globoko zamišljen je korakal po krovu goriindoli. Polagoma je prišel do prepričanja, da je na ladji popolno ozdravljenje skoraj izključeno; upal je, da se mu to posreči z zdravniško pomočjo v Sidneju v Avstraliji, kamor je bila namenjena ladja in tudi on sam. Gospod Šerman je bil namreč trgovec, ki je imel v Sidneju veliko trgovino, ki je izvažala avstralske pridelke. Imel je trgovske zveze z Evropo in sedaj se je vračal z nekega trgovskega potovanja po Angleškem. Staro prijateljstvo s kapitanom »Delfina« mu je dalo povod, da se je vkrcal na »Delfinu«, ki pravzaprav ni bila potna, ampak le trgovska ladja. Gospod Šerman je bil mož, ki se je za svoje blagostanje moral zahvaliti edino svoji pridnosti in božjemu blagoslovu. Njegova častitljiva postava in njegove duhovite oči, iz katerih mu je sevala plemenitost in ljudomilost, to mu je pridobilo srca vseh poštenih ljudi. Tudi Milanovič je kmalu začutil v svojem srcu neko posebno nagnenje do njega, ne glede na hvaležnost, ki mu jo je bil dolžan za njegovo neutrudljivo skrb in pozornost.

Čas je mineval. Vreme se je predrugačilo. Ker ni bilo nikakega vetra, je morala ladja mirno stati cela dva dneva; tretji dan jo je pa nagloma pograbila močna burja in to je dalo povod, da sta kapitan in gospod Šerman prišla do prepričanja, da njih bolni varovanec ni in nikdar ni bil pomorščak.

Milanovič je bil ravno na krovu, ko je vstala burja in se je ladja vsled nje-nega silnega pritiska močno nagnila na stran. Kakor trepetlika je drgetal po celem životu, ko so drogovji na jamborih udarjali drug ob drugega, šumela in gromela velika jadra in so mornarji kakor veverice plezali po vrveh, da zvi-jejo in povežejo jadra. Ves preplašen je planil na levo stran ladje, kjer je stal njegov prijatelj, pograbil ga za roko in boječe kazal na nasprotno stran. Ko ga je Šerman hotel odvesti v kajuto, se je krčevito oprijemal bližnjih vrvi.

»Dragi moj,« ga je skušal ta pomiriti, »premagajte se vendar in ne bojte se; saj ni nikake nevarnosti.«

»Da, sramujem se svoje slabosti, a moji živci so preveč razburjeni,« je odvrnil nesrečni Milanovič in oči z roko zakrivši je nadaljeval: »Nikakor ne morem gledati teh ljudi tam gori; vsak trenutek se bojim, da ta ali oni strmoglavi na tla.«

Ladja se je kmalu zopet vzravnala pokonci, a morje je še vedno ostalo nemirno in valovi so še semintja pljusknili na krov. To je Milanoviča tako vznemirjalo, da je komaj čakal, da pride s krova. Ko je došel v kajuto, se je ves izmučen zgrudil na posteljo in se

bridko razjokal nad svojo boječnostjo in malodušnostjo.

Kapitan je stopil k gospodu Šermanu in mu rekel: »Tudi sedaj še verjamete, da je bil naš nesrečni prijatelj kdaj mornar?«

»Ne; gospod kapitan, sedaj nič več. Če bi ta bil kedaj pomorščak, bi brezdvomno kljub izgubi spomina že iz stare navade moral ohraniti prejšnji pogum. A vendar, ne pozabimo, da sta njegova razburjenost in malodušnost posledica strašnega trpljenja, katerega je moral prestati. Pomislite, že navadna bolezen nam lahko razburi in razdraži živce, kaj šele, če mora človek cele dneve ali tedne trpeti lakoto in žejo, če je vsak trenutek v nevarnosti, da ga s čolnom vred pogoltnete požrešni morski valovi; saj je čudno, da ne zblazni!«

»Da, da. Prav imate. Toda nikar me ne umejte napačno, zakaj ne govorim tega, kakor bi ne spoštoval nesrečneža, ne, tega nikakor ne; jaz le menim, da je njegova boječnost najgotovnejši dokaz, da nikdar ni nosil mornarskega jopiča. Nedvomno bi se mu ob kričanju moštva in divjanju viharja moral vzbuditi njegov nekdanji duh, duh neustrašenega pomorščaka, čeprav ima bolno živčevje. Tako vsaj je moje mnenje v tem oziru.«

Kako se vendar včasih dobri in razumni ljudje motijo in krivično sodijo. Milanovič — in ne mornar!

Kako bi bil kapitan debelo gledal, ako bi bil tega revnega, slabotnega človeka, ki se je sedaj pred najmanjšim ropotom boječe skrival, videl pred enim mesecem: lep, krepak mož, oči polne ognja, živce in kite kakor jeklo, pomorščak, drzen in neustrašen v vsakem viharju, v vsaki nevarnosti, kakor malokateri; bil je cel mož v pravem pomenu besede in istočasno tudi otrok z ozirom na svoje dobro, mehko srce.

Da, kako lahko se človek vara! In vendar v tem slučaju skoraj ni bilo mogoče misliti drugače, kakor sta mislila kapitan in njegov prijatelj Šerman. Vsakdanje občevanje z Milanovičem ju je še bolj potrjevalo v njunem mnenju. Ta je namreč prav pametno in razumno govoril o raznih predmetih, a nikdar ni izustil kakega izraza, iz katerega bi bilo mogoče sklepati na njegov poklic. Z isto pravico bi bil kdo sodil, da je duhovnik kakor inženir, ali profesor kakor odvetnik — le mornar ne.

Milanovič je bil večinoma molčeč; cele ure je sameval in tuhtal, ne da bi se mu le enkrat razjasnilo žalostno obličje. Kadar je bil glavni krov prazen, se je večkrat utihotapil k čolnu, pri katerem je postajal dolgo časa in z neko nemirnostjo ogledoval vsak najmanjši predmet v njem; sedaj je vzel v roko to, sedaj ono, vrtil in obračal na vse strani, vedno L. novega upajoč, da razvozlja skrivnostno uganko.

Ko je bil nekega dne zopet popolnoma zatopljen v to raziskovanje, stopi k njemu krmar, postaren, a dobrosrčen angleški pomorščak. Prijazno in zaup-

ljivo se je začel z njim pogovarjati in ga izpraševati to in ono o čolnu, misleč, da mu bo s tem pomagal, da se spomni kakega dogodka iz preteklosti. Ko je pa spoznal, da ničesar ne doseže, ga povabi, naj gre z njim v prostore, ki so odločeni za moštvo. »Morda,« pripomni krmar, »najdete tam kak migljaj, ki bo pomagal Vašemu spominu. Le pojdite, sicer ne bova videla nič lepega in samemu bi Vam tega obiska ne svetoval, a z menoj pa greste brez skrbi.«

Milanovič se je sicer nekaj časa ustavljal, nato se je pa udal in po ozkih stopnicah sta dospela v mračen, neprijazen prostor, ki je imel obliko pol-

kroga, katerega sta za silo razsvetljevali dve majhni oljnatii svetilki.

»Torej, gospod, oglejte si nekoliko ta prostor; morda vendar najdete kaj, kar Vas bo spominjalo na minule čase.«

Milanovič je pazljivo motril nekaj časa vsak najmanjši predmet, a poleg stoječi krmar je kmalu opazil, da njegov poizkus ne bo imel niti najmanjšega uspeha; zato vpraša čez nekaj trenutkov: »Res ničesar ne najdete?«

»Ničesar,« je odgovoril Milanovič in počasi ter zamišljeno zmajal z glavo.

»Ako vsako reč, ki je tukaj vidite, znate imenovati s pravim imenom, bi

se morali vendar tudi spominjati, da ste kaj takega tudi že prej kedaj videli. Kaj?«

»Moj Bog, to je ravno ona uganka! Vsako stvar, ki mi pride pred oči, poznam takoj, a vendar mi vse to nič ne pomaga.«

»Čudno, čudno,« je mrmral sam pri sebi mornar, »kaj takega še nisem videl v svojem življenju! — Pojdite, gospod, kajti pri Vas ni nikakega upanja več. Žal mi je, da sem Vas morda s tem nadlegoval.«

Tako sta zapustila dolgočasne prostore in odšla zopet na krov.

(Dalje prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Duhovniške vesti. Imenovan je za zupnijo Duplje č. g. Peter Bohinjec, župnik v Škocijanu pri Dobravi. — Župnik č. g. Jurij König na Vinici je bil na dan svete birne imenovan duhovnim svetnikom. Kanonik stolnega kapitelja v Trstu g. Frančišek Kosec je imenovan stolnim školahtikom. Za župnika v Dornberg pri Gorici je bil imenovan č. g. Fr. Lavrenčič, vikar v Sovodnjah.

Shod kmetovalcev v Kranju, katerega je sklicala Kmetka Zveza za Kranjski okraj, v ponedeljek, 4. t. m. je pokazal, kako se kmetje vedno bolj brigajo za umno živinorejo. Gospod živinorejski nadzornik Krištof je med drugim v temeljitem govoru razložil, kako treba živino prav krmiti, zlasti sedaj ob suši. Sklenile so se jako umestne resolucije.

»Ljudski oder« igra v nedeljo, 17. t. m., ob 7. uri zvečer Finžgarjevo izvorno narodno igro s sodelovanjem »Ljubljanec«: »Divji lovec«. Vstopnice je za v predprodajo sprejela iz prijaznosti »Katoliška Bukvarna«, kjer se dobe od danes naprej. Ker je ta dan občni zbor S. K. S. Z. in se je nadejati velikega navala, priporočamo vsakomur, da si kupi in zasigura vstopnice v predprodaji.

Kranjski deželni zbor bo sklican po Božiču k daljšemu zasedanju.

Cesar za pogorelce na Kalu. Cesar je daroval za omenjene pogorelce 2000 K.

Zlata maša v št. Vidu nad Ljublj. se je vršila dne 3. t. m. Ondotni rojak preč. g. zlatomašnik Jožef Preša, župnik v pok. v Trzinu, je daroval zlato mašo ob asistenci 14 gg. duhovnikov. Zlatomašniku je govoril kamniški dekan preč. g. J. Lavrečič v natlačeno polni cerkvi. Zlatomašnik je rojen v Gunceljah, ki je že od nekdanj ljubil svoje farane in se spomnil z lepim darom domače župne cerkve ob priliki svoje zlate maše. Naj Bog ohrani ljubilanta še dolgo vrsto let!

Obletnica jeruzalemskega romanja na Brezjah. Dne 4. septembra se je na Brezjah zbralo čez 350 slovenskih Jeruza-

lemskih romarjev, med njimi okolo 30 duhovnikov. Po cerkvenem govoru, ki ga je imel romar frančiškan P. Jeronim Knoblar iz Brežic, je daroval g. župnik Janez Kalan slovesno sveto mašo. Navdušenje romarjev za svete kraje se ni nič zmanjšalo, mnogi bi radi zopet šli v Jeruzalem. Zopet smo se težko ločili drug od drugega, kakor lansko leto, ko smo se vrnili iz svetih krajev. Ena velika družina, eno srce. Na svidenje drugo leto!

Smrtna kosa. Dne 3. t. m. je umrl pri Sv. Barbari pri Mariboru g. Andrej Mihalič, bivši veleposestnik v Brkoveh pri št. Juriju ob Ščavnici v 82. letu. Bil je izvrsten kmet, svoj čas župan, načelnik kraj. šol. sveta, šol. ogleda in steber volilnih mož, hodeč v Maribor volit državnega poslanca. Srčno se je veselil vsakega narodnega napredka in zmage, a nasprotno ga je bolelo. Naročnik je bil večini slovenskih listov. Kremenit njegov značaj naj bi vsi Slovenci posnemali. Izmed 5 sinov je bil Anton doktor-zdravnik, Jože je župnik, ostali pa veleposestniki. Naj v miru počiva!

Somišljeniki! Prispevajte in nabirajte za naš »Ljudski sklad«. Ta sklad je blagajna našega strankinega vodstva, ki naj bi jo po svoji moči podpiral vsak naš somišljenik. Spominjajte se »Ljudskega sklada« posebno ob raznih veselih dogodkih in sestankih. Doneske sprejema »Tajništvo Slov. ljudske stranke« v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6. Na željo se pošljejo tudi posebne položnice.

Občinske volitve v Spodnji šiški se bodo vršile 24. t. m., od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne v občinski hiši. Za eventualno izgubljene legitimacije in glasovnice izdaja gerent duplikate.

Odlikovanje. Cesar je imenoval davčnega nadupravitelja Antona Oreška v Kranju ob priliki njegove upokojitve za cesarskega svetnika.

Ljudska šola v Poljanah se razširi v štirirazrednico, v Brusnicah se dovoli trirazrednica.

V cestni odbor višnjegorski je imenovan Jožef Erjavec, župan v Dragi.

Tiskovine za občinske volitve in sicer: pooblastila, izkaznice, plasovnice itd. ima odslej v zalogi »Katoliška bukvarna«, kamor naj se v bodoče naslavlja vsa taka naročila. Preskrbita jih pa na željo tudi naši knjigarni v Novem mestu in Kranju.

Umrla je dne 5. t. m. gdč. Amalija Tomc, učiteljica v pokoju, hči posestnika in trgovca z moko g. Tomca na Karlovski cesti v starosti 40 let. Pokojna je bila zvesta članica »Slomškove zveze« in vsled bolehnosti pred par meseci upokojena. Spoštovani rodbini naše sožalje!

Naša »Družinska pratika za l. 1912«, ki se je v zadnjih par letih tako splošno priljubila, da jo nahajamo že skoro v vsaki naši hiši, se že dobiva v vseh trgovinah po slovenski zemlji. Poleg mikavne vsebine sta v tem letniku posebno lepo izpadli sliki našega voditelja dr. Iv. Šusteršiča in pa milostnega gospoda škofa dr. Karliha. Vsakdo bo rad segel po njej! Cena je ostala nespremenjena. Naroča se lahko tudi naravnost pri založništvu »Družinske Pratique« v Ljubljani. Po pošti stane posamezen izvod 5 vin. več.

Vlak povozil. Čuvaj državne železnice Ivan Mavle, nameščen pri čuvajnici št. 119 pri Trstu, star 59 let, je dne 3. t. m. prišel pod vlak. Dobil je težke zunanje in notranje poškodbe in pretresli so se mu tudi možgani. Zdravnik z rešilne postaje mu je nudil prvo pomoč in ga dal prenesti v mestno bolnišnico.

Razne nezgode. France Koželj je skladal v tovarni v Vevčah deske pri popirnici, pri tem je pa padel in si pohabil obe nogi. — Marija Zgonec, posestnika žena v Iški Loki se je s svojim sinom peljala na travnik po mrvo. Iz neznanega vzroka sta se konja splašila. Mati skoči z voza in pade tako nesrečno pod voz, da ji kolo zlomi desno nogo. — Franc Čeferin, delavec pri Kranjski stavbeni družbi, je na Jenicah kahal smolo za tlak. Po nesreči je pa padel ter si pri tem zlomil

levo roko in levo nogo. — Tovarniški delavec France Podpač, je delal v tovarni na Jesenicah. Vsled nepazljivosti se je pa zadel z levo nogo ob razbeženo železo in se težko poškodoval.

Napad z nožem. V Solkanu pri Gorici se je v nedeljo večer 3. t. m. vračal 25-letni pisar na državnoželeznični postaji Jožef Bašin domov s svojo nevesto, s katero je imel biti na oklicu prihodnjo nedeljo. V veži ga je pričakoval 21-letni Štefan Černe, ki je zaman lazil za dekletom. Nenadoma je porinil Bašinu svoj nož v spodnji del trebuha. Bašina so prepeljali v bolnišnico. Njegov položaj je opasen, ker ima ranjena čreva.

Neprevidnost s smrtjo plačala. Marija Gorše, dninarica v Dolenji vasi pri Kočevju, je hotela prav naglo pripraviti kosilo. V to svrhu je prilila nekaj špirita na drva, a v tem trenutku se ji je pa v steklenici špirit vnel, goreča tekočina pa puhnila v njo. Vnela se ji je obleka. Revica je dobila na glavi in na zgornjem životu take hude opekline, da je umrla v ponedeljek dne 4. t. m. v ljubljani. bolnišnici.

Trije požari v Trstu. V nedeljo, dne 3. t. m. zjutraj se je unela streha neke lope v barkovljanski tovarni konserv. Zažgala je bržkone iskra iz lokomotive. Ogenj, ki se je razširil tudi na sosednje poslopje, so pogasili na mesto došli gasilci. Škode je 5000 K. Po preteku treh ur pa je začelo goriti blizu Katinare na zemljišču Ivana Marije in Andr. Čoka iz Lonjerja. Požar je uničil del hoste. — Isti dan ob 5. uri popoldne se je unel gozdnič pod Sv. Križem. Zgorelo je okolu 10.000 štirjaških metrov. Ogenj so pogasili domačini.

Nesreča ali neprevidnost? Posestniku Francetu Smrkolj v Št. Ožbaltu, po domače Rzinu, je v petek, 1. septembra slamoreznica odrezala vse prste desne roke in mu povrh tega še roko pretrla; prepeljali so ga v ljubljano v bolnišnico. Bodite pazni pri slamoreznicah!

Umrta je dne 1. septembra v Veštru pri Stari Loki občespoštovana Elizabeta Hafner, roj. Logonder, vulgo Perpetuva mati, v visoki starosti 94 let. Pokojnica je bila v življenju zgled pobožne in skrbne matere. Naj v miru počiva!

Nesreča v cerkvi. V župni cerkvi v Sežani se je vršila dne 3. t. m. sv. birna. Povodom te slovesnosti je naročil gospod župnik 24letnemu Franu Škrinjarju iz Sežane, naj očisti veliki lesteneč, ki visi sredi cerke. V to svrhu je Škrinjar stopil na kaka dva metra visoko lestev, a je pri tem izgubil ravnotežje in skupaj z lestenečem, katerega se je bil oprjel, padel na cerkveni tlak in sicer tako nesrečno, da si je prebil črepljno. Težko ranjenega je obvezal takoj prihiteli zdravnik dr. Vrčon in ga dal z vso skrbnostjo prenesti na dom. Nesrečneža, ki se ni prav nič zavedel, so prepeljali v tržaško bolnišnico.

Nečuvjen napad in umor. V Kapeli, v radgonskem okraju, so se dne 2. t. m.

zvečer stopli fantje iz dveh vasi. Mimo pretepajočih fantov je prišla po cesti kmetica Antonič s svojim 14letnim sinom Francetom iz Okoslavcev, ki ga je eden izmed pretepačev sunil z nožem v srce, da se je na mestu zgrudil mrtev na tla. Zaprlji so 18letnega posestnikovega sina Alojzija Heriča iz Rihterovcev in 16letnega Jožefa Žilavca iz Kapele, ki sta osumljena umora, ker sta bila pri pretepu oborožena z ostro brušenimi noži. Kdaj bo neki konec takim surovostim?

Griža na Spodnjem Štajerskem. V okolici Slov. gradu se je zadnje čase zelo razširila griža. Pred mesecem dni so se pojavili posamezni slučajji griže v občinah Podgorje in Sv. Miklavž. V zadnjih tednih pa se je razširila tudi po ostalih občinah in so nekateri kraji popolnoma okuženi. Tudi v Slov. Gradu se je pojavilo več slučajev griže ter je neka oseba na tej bolezni že umrla. Oblasti so prepo vedale prodajanje sadja ter ukazale uničiti odpadlo nezrelo sadje.

Vojak utonil. V nedeljo, dne 3. septembra, so imeli vojaki v Poljanski dolini počitek. Neki vojak s Štajerskega se je šel kopat, dasi ni znal plavati. Nesreča je hotela, da se je kopal na edinem nevarnem kraju Orje pri Poljanah. Izginil je pod vodo. Čez pol ure ga je neki častnik potegnil mrtvega iz vode.

Velika nesreča. V Podragi pri Vipavi se je ponesrečil Frančišek Kopačin, organist in posestnik. Dne 7. septembra proti večeru je šel s svojo ženo po drva nad vasjo. Na klancu zavre voz, voli se mu splašijo, mož pade pod voz, voli ga precej dolgo vlečeje za seboj in mu zmečkajo glavo. Toliko živga še prinesejo domov, da je bil dejan v sveto olje. Pogreb je bil v soboto popoldne. Zapušča vdovo z dvema otrokoma.

Samomor. V petek, dne 9. t. m., zvečer je na železniškem prelazu v Glinški ulici skočil pod vlak nek neznan moški. Vlakovodja je takoj ustavil vlak, narkar so samomorilca potegnili izpod stroja. Na lice mesta došla policijska komisija je našla pri samomorilcu delavsko knjižico na ime Jožef Mokole, rojen 1. 1860 na Slivni, okraj ljubljana. Vzrok samomora je neznan.

Umrli je v Št. Petru na Krasu v soboto, dne 2. septembra, g. Matej Medica, lastnik parne pile.

Velik požar v Bosni. V Hadžičih blizu Sarajeva je pogorela ondotna parna žaga in ogromno skladišče lesa. Pogorele so tudi tri hiše s stranskimi poslopi. Brzobjavne zveze v okrožju 300 metrov so ob železnici uničene. Škode je 300.000 kron.

Uboj posledica pijanosti. V Pridvorju v djakovskem okraju so se pijani kmečki delavci sprli med seboj ter je bil pri tem ubit Franjo Sentivanac, Marko Greganović, pa zelo nevarno oklan.

V jami ponesrečil se je v soboto, dne 2. septembra Evstahij Mört v Ceršaku ob Muri. Bil je globoko v jami, v kateri koplje pesek, ko se je vsula na njega cela stena peska in ga pokopala. Ko mu je žena opoldne prinesla obed, ni našla moža nikjer. Priklicala je delavce, ki so nesrečneža mrtvega izkopali iz peska.

Roparski napad. V noči od sobote na nedeljo, dne 3. t. m. je na Savski cesti v Zagrebu neznan potepuh z nožem in palico napadel in težko ranil opekarkega delavca Ignaca Lesjak ter ga oropal. Lesjak je nezavesten obležal, a ga ni nihče našel, dokler sam ni zopet prišel k zavesti in se vlekkel na bližnjo policijsko stražnico, odkoder so ga prepeljali v bolnišnico.

Obesil se je, ker mu oče ni hotel dati denarja za ustanovitev lastne železninarske trgovine, Živan Stojnić v Mitrovici, sin bogatih staršev.

Na Ponikvah je pogorela pretekli teden ena hiša, hlev in skedenj.

Tri mesece spal. V veliko Kanižo je prišel 4. maja letos potujoč delavec ter prosil za vsprejetje v tamošnji bolnišnici. Predno je mogel povedati kdo in kaj je, je zaspal in se ni zbudil do 8. avgusta. Med tem časom so ga hranili z mlekom in drugimi hranili. Ko se je zbudil, je povedal, da se piše Ivan Vajdič iz Peteranca v koprivniškem okraju. Mož je med spanjem docela oslabil. Tako se glasi poročilo hrvaških časopisov.

Mladi prešički po 2 K. Dne 3. t. m. so pripeljali na zagrebški trg izredno mnogo mladih prešičkov, za katere se je občinstvo kar trgalo. To pa ni bilo nič čudnega, saj se je dobil prav lep prešiček za 2 K! Tudi perotnina je bila poceni. Pravijo, da tako nizkih cen že davno nihče ne pomni. Suša. Srečni Zagrebčani, pa — ubogi kmetje.

Pri taroku je umrl minoli petek, dne 1. sept. v kavarni „Jelisava“ v Novem Sadu upravitelj kadetske šole v Kamenici, major Mažuran. Zadel ga je kap.

Hrbet si je zlomil 28letni Franc Plahuta iz Batuj pri padcu z oreha, na katerem je stal ter klatil orehe. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici.

Nagrada 52 K 50 vin. je priznala kranjska deželna vlada gimnazijcu Hermanu Reschu v Kranju, ki je z lastno nevarnostjo rešil utopljenca Palmiro Fajdiga, ter Ivanu Malešič, trgovskemu vajencu v Idriji, ki je istotako rešil pred utopljenjem rudarjevega sina Ivana Ličarja iz Idrije.

S podstrešja je padel pri sv. Ani nad Teharjem šestletni Jurij Reberšak, in sicer štiri metre globoko. Dobil je smrtonevarne poškodbe. Spravili so ga v celjsko bolnišnico.

Utopljenec. Iz Gorice: V Soči je nad jezom pri Stračicah 5. t. m. okrog pol 4. popoldne se kopal 19letni Alojzij Brevec, doma iz Lokovca nad Gorico. Kraj je nevaren, voda globoka. Zašel je pod neko skalo in izginil pod vodo. Šele čez kakih 20 minut so ga potegnili na suho djak Res in še neki laški djak. Poskušali so ga oživiti. Ker se jim to ni takoj posrečilo so ga pustili. Skoro gotovo pa je ubogi mladenič takrat še bil živ, ko so ga izvlekli iz vode. Bil je še gorak in oči, ki so mu jih odprli, so bile še popolnoma čiste. Zato ne razumemo, kako je navzoči policijski organ ljudem, ki so hoteli utopljenca oživljati, mogel reči, da naj puste, ker ne bo več pomagalo.

Novice iz Amerike. Slovenske poroke: V Jolietu so se poročili: John Perovšek iz Trebnjega z Ano Žabkar iz Ko-

stanjevice; John Rifel iz Bele cerkve z go. Antonijo vdovo Knavs, roj. Šega iz Loškega potoka, in Frančišek Zupančič iz Šmarj z gospodično Terezijo Krničar iz Jezera na Koroškem. — V Barbetonu, Ohio, se je poročil Ivan Zalar, doma iz vasi Kot pri Ljubljani, z gđe. M. Župi iz istega kraja. — V Clevelandu se je poročil Blaž Odar, doma z Bleda na Kranjskem z gđe. Jožefo Malnič, doma iz Ročinja na Goriškem. — V La Salle, Ill., so se poročili: Andrej Urbanc z gđe. Roziko Pelko, John Tomše z gđe. Ivanko Povše in Math. Povše z gđe. Anko Kastigar. — Umrla sta: V Jolietu Jakob Cesar, bivši krojač, 82 let star, doma iz Semiča v Belikrajini. V Aurori, Minn., pa 11. avgusta Slovenec Franc Bevka. Pokojni je bil star 38 let, doma iz Brež pri Ribnici, politični okraj Kočevje.

Velika nesreča pri zidanju. Dne 5. t. m. se je pri stavbi na goriškem ženskem učiteljsku podrl oder ter z drugega nadstropja potegnil seboj pet delavcev. Bili so to: 18letni Ivan Klančič iz Ločnika, 34letni Anton Bizjak iz Št. Petra, 19letni Avgust Markič iz Vrtojbe, Andrej Komel iz Kronberga ter 22letni Emil Grill iz Ville Nuove v Furlaniji. Na prav čuden način rešeni F. Petejan, je naenkrat začutil pod nogami pokati les in gugati se leseno ogrodje. Hitro se prime krčevito za zid. V istem hipu se začuje grozno pokanje in vpitje. Ko je nekaj časa tako visel v zraku, se mu je posrečilo zlesti na zid in odtod na hodnik učiteljskega. Ostalih pet tovarišev pa je z ogrođem in štirim železnimi travzami vred strmoglavilo dvoje nadstropij globoko. Izpod razvalin in tramov so vsega zmečkanega izvlekli Klančiča. Teško so bili ranjeni, to je polomljene so jim noge, roke in rebra, Bizjak, ki je oženjen ter ima 4 otroke, Komel in Grill, ki ima zlomljeno tudi nosno kost in čeljust. Markič je dobil le lahke poškodbe. Vzrok nesreče brezvestnost podjetništva.

Za vinogradnike in sadjarje. Samočišče (čistorejne) droži za pokipenje vinskega in sadnega mošta se dobivajo tudi letos v kmetijsko-kemijskem preskušališču za Kranjsko v Ljubljani. Cevka s samočistimi drožmi stane z navodilom o uporabi 25 h, s poštnino in zavojem pa 50 h. Ako se vzame vsaj pet cevč čistih drož, potem se posamezne cevke zaračunijo s poštnino in zavojem samo po 40 h. Znesek se mora plačati naprej, ker se sicer povzame. V plačilo se sprejemajo tudi pišemske znamke. Ena cevka s samočistimi drožmi zadostuje za pokipenje 5 do 10 hektolitrov vinskega ali pa sadnega mošta. Naročati je samočišče droži vsaj pet dni pred uporabo.

Strokovni tečaji za krojače, krojačice in čevljarje v Ljubljani se bodo slovesno zaključili v nedeljo, dne 17. t. mes., ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani. Razdelila se bodo ob tej priliki izpričevala vsem udeležencem tečajev, kakor tudi onim, ki so napravili preskušnjo za mojstre, mojstrice, nakar se bo otvorila razstava v vseh tečajih izvršenih risarij in del. Slavno občinstvo se vabi na udeležbo, kakor tudi na obisk raz-

stave, ki bo odprta od 17. do vštetelega 19. t. m., od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Vstop je brezplačen. — Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4¹/₂% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Podbrezje. Sestanek Orlov dne 8. septembra se je prav lepo vršil. Udeležba je bila nepričakovano velika. Čez 40 Orlov je nastopilo v kroju. Skupno so se udeležili službe božje in večernic. Pri javni telovadbi na bradli in na drugo so se nekateri posebno odlikovali. Pristrčne in prepričevalne besede zveznega predsednika g. dr. Lovro Pogačnika so segale poslušalcem v srce, za kar je žel obilno pohvalo. Tudi govor g. Mikeljina: »Spomin iz Svete dežele« je bil z odobravanjem sprejet. — Veliko veselja pri prosti zabavi je napravila plesoča žaba, gibčna račka in keber, ki je v pozni jeseni precej dobro ohranjen letal po mizi. Ves čas je vladal najlepši red. Udeleženci so se razšli z največjo zadovoljnostjo z opombo: takega dneva ne bomo kmalu imeli. — Naše društvo bo priredilo v kratkem veselico s sodelovanjem Slovenske Straže, Marijine družbe, pri kateri bodo tamburaši igrali vesele koračnice, pevski zbor bo de prepeval in naša zavedna dekleta bodo razveseljevale občinstvo s prodajo vsakovrstnih stvari v korist Slovenske Straže.

g Dob. Veselica, ki smo jo priredili na dan Malega Šmarna, se je obnesla v vsakem oziru izvrstno. Domači tamburaši pod vodstvom g. J. Cerarja so nastopili prvič, pa jako pogumno, igralkam se pa tudi pozna, da niso bile prvič na odru; prav vse so se uživele v svoje vloge. Bil je res lep dan. Sedaj se bodo vzdignili pa še naši fantje.

g Brdo pri Kamniku. V nedeljo, dne 17. septembra, ima tukajšnja podružnica Slovenske Straže svoj prvi redni občni zbor. Vabimo vse farane,

da se udeležijo tega važnega občnega zbora v velikem številu. Na sporedu je tudi predavanje znanega gospoda iz Ljubljane. Pridite v obilnem številu, da boste čuli o delu in uspehu Slovenske Straže! Nabirajte do takrat nove ude za podružnice, ker članarina v znesku 1 K je tako majhna, da pristopi lahko vsak k tej podružnici. Fantje in dekleta, na delo za Slovensko Stražo do nedelje! Občni zbor se vrši v društveni sobi takoj po krščanskem nauku. Naj ne manjka nikogar!

g Iz Preske. V nedeljo, 17. t. m. bodo porcijunkelski odpustki v tukajšnji župni cerkvi. Spovedovalo bo več spovednikov.

g Čemšenik. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Čemšeniku priredi dne 17. t. m. ob pol 4. uri popoldne igro »Izgubljeni sin« v petih dejanjih. Med igro se vrši petje in tamburanje. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

g Moravče. Liberalna veselica.) Dne 20. avgusta so napravili liberalci zadnji poskus v Moravčah, da bi pokazali svetu, koliko ima pristašev Toman. Bobnali so v svet, da se ta dan ne sme vršiti nikjer nobena slavnost, ker mora prihiteti v Moravče vse, kar liberalno misli in čuti. In prišel je on! pomembni dan, dan slavlja Tomanovega faliranega dela. Zastave nobene, ker so vedeli, da bi jih na prste ene roke lahko prešteli, vse klaverno, in če bi ne bili naročili godbe, bi bil obhod po trgu popolnoma enak pogrebu, kakršnih se je že na Kranjskem veliko zgodilo. Slavnostni govornik Ribnikar pa je besedičil o dobrotah, ki jih ima moravška dolina od Tomana; samo to je pozabil, da je že ni skoro posojilnice, ki bi zahtevala po šest in več odstotkov obresti od posojil, kot zahteva liberalna. Ljudje pa so se posmehovali človeku, ki mlekaricam mleko preobrača po Ljubljani in ga pomilovali, da je rešil tako veliko nalogo. Na poti proti domu pa je pokvaril nekaj plat pri gramofonu; radovedni smo le, če jih je že plačal. In nastopil je drugi govornik, Toman, ki se nam je predstavil kot berača. Čudno, da imajo liberalci v odboru posojilnice berače, ki za noben vinar ne morejo dobro stati. Eden preklican, drugi berač, tretji nič nima itd. Veselice pa še ni bilo tako imenitne, da bi, kakor se govori, Kroharca dala za 21 štefanov itd. Marsikatero oko pa bi bilo solzno od čustev, ki so navdajale človeka ob koncu veselice, ko bi jim čebule dali pod nos. Na veselici je bilo tudi par tatermanov iz Vač, drugih večjih nesreč pa ni bilo. Le še delajte take veselice, nam bodo precej dobička prinesle, morda še več kot 700 K. Blagoslov in maša, to je pa postranska reč. — Tomanovo 20letno delo za ljudstvo je res tako veliko, da zasluži, da se mu postavi spomenik. Gasilno društvo vse na puf, mlekarica zadolžena čez liberalne glave, posojilnica po šest od sto in še več, združni dom zidan iz hranilnih vlog. Čudno se

nam le zdi, da mu ob priliki 20letnega dela niso pripeli zlate medalje, morda počakajo 25letnico, da mu takrat pripno usnjato. Oj ti berači! — Delavno moravško ljudstvo si je postavilo Zadrudni dom, kdo je že to novico slišal? Moravčani šele na dan liberalne slovesnosti, drugi pa šele danes. Moravško ljudstvo pa je pri tej zidavi imelo toliko, da so šle hranilne vloge v ta zid, zdaj ga pa vživa moravska liberal. »gospoda«, gospodarijo pa Tomanovi sinovi. — Drtija pri Moravčah. Na dan Marijinega rojstva sta bila v naši podružnici cerkvi posvečena dva nova stranska oltarja, ki bi krasila vsako farno cerkev. Delo je izvršil g. Pengov, ki je že moravški fari preskrbel veliko umetnin.

g Iz Tržiča. Vse toži o slabih časih. Naši mokračji kriče o veliki draginji, toda če nekoliko paziš, kam ti ljudje ob nedeljah in praznikih pohajajo, našel jih boš po gostilnah. A ne samo ob nedeljah, tudi ob delavnikih zvečer, zlasti ob sobotah, posedajo pozno v noč pri čaši pive ali žganju ter zabavljajo čez vero, duhovnike. Doma pa žene zdihujejo in jokajo, ker res včasih nimajo najpotrebnejšega živeža. Čedalje jasneje je vsi spoznavajo, da je socialna demokracija grda zapeljivka delavstva v nevero in pijančevanje. — Iz čevljarskega strokovnega društva so izbacili mokrača Bukovnika. Kar po vrsti je pričel napadati njemu neljube osebe po »Zarji« in s tem škodovali društvu samemu, ki je zato posledice izvajalo in preglasnega Jožka postavilo pod kap. Delavci, če že gremo v gostilno, hođimo edinole v take, kjer imajo naročene naše časopise: »Slovenca« in »Našo Moč«. Kdor teh ne pozna, tega tudi nam ni treba poznati.

g Tržiške novice. Šolski poduk se prične te dni. V Tržiču imamo poleg dveh štirirazrednic tudi nemško šolo, ki je popolnoma nepotrebna. Za par nemških otrok pač ni potrebna posebna šola, saj se v tukajšnji ljudski šoli že v prvem razredu poučuje nemščina. Toda tržiški Nemci hočejo v svoji šoli ponemčevati slovenske otroke. Zato odločno odsvetujemo slovenskim starišem: ne pošiljajte svojih otrok v nemško šolo, kjer se itak le malo nauče. Ne bojte se pretenj in groženj, do vaših otrok imate samo vi pravico in nihče drugi. Nemška šola je za slovenskega otroka prava mučilnica, zato ne mučite svojih otrok. — Liberalna Ciril-Methodova družba je imela v nedeljo glavno skupščino v Tržiču. Peli in govorili so na grobu Vilkota Pollak liberalci, toda v cerkev k sveti maši se jim ni zdelo vredno iti. Ti ljudje menda ne poznajo druge cerkvene zapovedi.

g Stara Loka. Na mali Šmaren je priredilo škofjeloško okrožje Orlov javno telovadbo. Okrog 90 Orlov v kroju se je zbralo že do svete maše, pri kateri je krasno pel cerkveni zbor, pomnožen z nekaterimi škofjeloškimi pevci. Pozneje je prišlo še deset Orlov v kroju. Na shodu so govorili gg. dr.

Krek, Demšar, Zabret, Podlesnik in visokošolec Mohorič. Po shodu se je zbralo nad tisoč občinstva na Jamnikovem travniku. Pod vodstvom br. Dostala prikoraka na telovadni prostor 52 telovadcev. Že telovadba na drogu in bradlji je izzvala mnogo priznanja. Lepe so bile proste vaje, najbolj je pa ugajala »moreška«, prekratko je bilo sabljanje. V slikovitem rajalnem pohodu so odkorakali Orli. V gledalcih so zapustili globok vtis. Ni čuda, da je bila tudi vrtna veselica tako živahna. Neprisiljeno zabavo je povečalo še petje in tamburanje. Le prekmalu smo se morali ločiti od Orlov, da so mogli biti z nočjo vred doma. Ta nastop Orlov je hudo zadel Sokole. Telovadbi sami niso mogli ničesar oporekati, zato jim ni pustila njihova narava, da so začeli s surovostmi. Največje junaštvo so pa pokazali ponoči, ko so posebnim prijateljem Orlov enemu popolnoma razdrli voz, drugemu pokosili nekaj turšice, zlomili grablje i. dr. Kerle mora biti, da more kaj takega napraviti! Še večkrat se tako pokažite, da vas bo ja vsak spoznal, kaj ste. Je bilo pa tudi precej razločka med letošnjo prireditvijo sokolsko v Škofji Loki in to orlovsko. Orli skupno pri sveti maši — Sokoli niso utegnili; pristop do javne telovadbe prost vsakemu — sokolski za plankami; orlovska veselica se je končala ob 8. uri, zadnji domačini so odšli ob 10. uri, — sokolska celo noč. Mora biti že tako prav. Na zdar!

g Ihan. Dne 17. t. m. se ustanovi pri nas telovadni odsek Orel. Kakor je že »Domoljub« poročal, bode k nam napravilo kamniško okrožje Orlov izlet združen z javno telovadbo. K tej prireditvi, katera bode velepomembna za naš kraj, vabimo tudi bližnja Dev. M. Poljsko in šentviško okrožje, da se po možnosti udeleži. Vabljeni so tudi izobraževalna društva in naši somišljeniki, ki se zanimajo za organizacijo Orlov in jim je pri srcu napredek naše mladine. Spored: Ob 1. uri sprejem, nato skušnja za javno telovadbo, katera bode ob pol štirih. Orli, ki ne bodo telovadili, gredo k litanijam. Po telovadbi je občni zbor kamniškega okrožja in ustanovitev Orla v Ihanu. Na zdar!

g Iz brdske okolice. Brdski učitelj Jakob Slapar je odšel v Št. Gotard. Upamo, da bodo tam bolj zadovoljni z njim, kot smo bili tukaj. — Na Prevojah je mrtvoud zadel Gasperja Kotnika, ko je šel v hlev. — Prapreško cerkev sedaj popravljajo; bil je zadnji čas. Za popravo se je dobila podpora, tako da vaščani ne bodo imeli stroškov. Čez nekaj let bo cerkev stara 400 let; bila je tu nekaj božja pot k sv. Lukežu zoper kužno bolezen pri živini. Za cesarja Jožefa II. je bila ta božja pot zatrta in ni več oživila. V nedeljo po žegnanski bo v popravljani cerkvi zopet opravilo. Na svidenje takrat v Praprečah! A. S. Podgradiški.

d Koroška Bela. Jeseniško okrožje Orlov priredi v nedeljo 17. septembra popoldne ob pol 4. uri na Javorniku na

spodnjem vrtu Vodičarjeve gostilne svojo javno prireditev z sledečim sporedom: 1. Javna telovadba: a) rajalni pohod; b) proste vaje; c) orodna telovadba; d) nastop vzorne vrste; e) moreška. 2. Srečkanje. 3. Prosta zabava. Pri telovadbi in prosti zabavi svira iz prijaznosti slavna tovarniška godba. Vstopnina je samo za sedeže okrog telovadišča po 1 K, stojišča so prosta. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Otvoritev »Društvenega doma« v Sostrem pri Ljubljani se je izvršila v nedeljo nad vse sijajno. Bil je to vesel praznik naše katoliške slovenske izobraževalne organizacije sostrske župnije, ko se je izpod zgodovinskega farovškega kozolca preselila v novo, krasno palačo, namenjeno krščansko-socialni izobrazbi. Lepi mlaji in razobešene zastave po hišah sostrske fare so pričale, da se vrli Sostrčani zavedajo pomena slavnosti. Le nekaj hiš ni bilo okrašenih z zastavami, a te so se izgubile, kakor se izgube v sostrški fari ob volitvah glasovi nam nasprotnih strank. Na slavlje je prihitelo veliko ljudstva, v prvi vrsti naši vrli Orli, ki so prihiteli k slavlju celo iz Tržiča in iz Javornika. Ob 10. uri dopoldne je bilo cerkveno opravilo, velika farna cerkev je bila premajhna za ogromno množico. V cerkvenem govoru je predsednik S. K. S. Z. dr. Krek govoril o modrosti božji in želel, naj tudi »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« v Sostrem vodi božja modrost. Po cerkvenem opravilu se je razvil krasen izprevod, na čelu mu Orli, po sostrški fari. Po končanem slavnostnem sprevodu je blagoslovil novi »Društveni dom« č. g. župnik Mol, po blagoslovu je župnik Mol prisrčno pozdravil došla društva, nakar je slavnostni govornik dr. Krek govoril o nalogah izobraževalne organizacije glede na kmečki in na delavski stan. Popoldne se je razvila zelo prisrčna zabava.

Dolenjske novice

d Šmartno pri Litiji. V nedeljo dne 17. t. m. se vrši občni zbor Slovenske Straže v društveni dvorani. Na sporedu je skioptično predavanje (zelo zanimivo), tamburanje in poročilo o delovanju naše podružnice. Zelo znižana vstopnina. Pridite v obilnem številu!

d Pri Sv. Duhu nad Krškimi je priredila 8. t. m. »Kmečka zveza« dobro obiskan shod. Naš poslanec, g. Janez Hladnik, je poročal o delovanju v državnem in deželnem zboru, zvedel je ljudske želje in potrebe in zavrnil laži, ki so jih trosili liberalci pred in po volitvah. Može so bili veseli, da so si izvolili tako dobrega poslanca in so sklenili tudi pri občinskih volitvah oddati svoje glasove poštenim možem, ne pa liberalnim krškimi purgarjem!

d **Škocijan pri Mokronogu.** Škoda, da pri nas niso vsako leto občinske volitve. Činkole in Durjava sta dala pobeliti cerkev, seveda ne s svojim denarjem. Izven volitev liberalci cerkve nič ne poznajo. Kadar so pa volitve, takrat naročijo inženirja, da pride cerkev pregledovat in pa denar jemati. Bog ve, čemu plačevati inženirja? Razpoke bi lahko tako vneti kristjana, kot sta Durjava in Činkole, videla brez inženirja. — Ampak za volitve je treba kazati, ko da je denarja dovolj in pa pobeliti se je treba. — No, kakšni so nepobeljeni liberalci, to se vidi takrat, kadar ljudem toča pobije, kadar je treba odpravljati grdobije iz liberalnih oštarij in kadar doklade zvišujejo brez pravega dobička za občino, kajti vsa pota in ceste po občini so pod županstvom Durjavovim in Činkoletovim desetkrat slabše kot so bile svoj čas.

d **Krško.** Naše liberalce posebno skrbi, kdo bo župan. Zdaj imenujemo tega, zdaj onega, samo da bi zbegali kmete. A ti bodo izvolili najprej 30 odbornikov in 15 namestnikov, ki gotovo ne bodo liberalni purgarji! No, če bi volila samo Volavšica, bi bil gotovo župan — purgar Hajno . . .

d **Popotnik iz Mirne doline.** Ta teden me je pa nekaj prav hudo spravilo v nevoljo. Zvedel sem, da so žandarji poiskali vsakega klerikalca, če je ob volitvah raznašal okoli kakšne papirje. Zakaj pa ne gredo še po Flajsa v Dol, ki je ljudem kar v žepe tlačil ob volitvah Ribnikarjeve plakate s Hladnikovimi češpljami? — Žal mi je, da nisem slišal Brceta v Št. Rupertu; pa saj je bil v Mokronogu že tudi. Še tržiški liberalci so ga šli poslušati. Meni se pa le to-le čudno zdi: Zakaj liberalci tako radi poslušajo ravno take duhovnike, ki jim škof prepovejo maševati? Kaj ko bi škof vzeli pravico maševati tudi drugim duhovnikom? Morebiti bi potem hodili vsi liberalci k pridigam, še Bulc iz Mirne! — V Mokronogu in Trebnjem se bodo v kratkem zagovarjali oni junaki, ki znajo zmerjati s »čuki«. Prav tako: surovosti naj se stopi na prste! — Odnekod sem tudi čul, da je nek frkolin oglodal v liberalnih »cajtengah« gospoda dekana v Trebnjem. Kadar bo zopet lačen, naj se loti pa Bulca na Mirni, bo imel tudi kaj glodati. — Za naprej bom hodil bolj po vinskih goricah, posebno po Makovcu. Rad bi ljudem dopovedal, naj ne dajejo mošta za slepo ceno. Vino je pošlo in birtje ga morajo drago plačati. Seveda bodo v začetku zavpili, da je vina dosti. Kdor pa le more, naj počaka ž njim do spomladi. Takrat bodo krčmarji že nehali lagati, koliko je vina.

d **Iz Št. Janža.** Naša Fini, ki je komaj privandrala v Št. Janž, bi rada strahovala vse ljudi z našimi liberalci. Slišali smo že prej, da ima precej raztegnjena usta, da jih kaj nerada zapira; a nismo hoteli tega verjeti, dokler se nismo pred kratkim prepričali o resničnosti te trditve v Radečah. Tu ji je moral namreč kupiti član našega društva ključavnico na usta za 20 kron.

Mislimo, da bo sedaj nekaj časa dobro, če pa ne, se ji pa druga kupi. — Zdaj pa nekaj veselega. Novega gospoda župnika dobimo v osebi preč. g. Ljudevita Bajca rožnivenški teden. Da bi le skoraj prišel! Našel bo veliko dobrih src, ki mu bodo zelo udana. Torej, novi gospod župnik, na skorajšnje veselo svidenje!

d **Krka.** Liberalnega modrijana je hudo speklo to, da smo njegovo sleparstvo zastran farovža pojasnili. V svoji slepi strasti zmerja z lažnjivci vse, ki so mu stopili na prste, v resnici pa je lažnjivec in zavijač sam, ker je vse resnica, kar smo pisali. Res je, da občinske volitve nimajo s farovžem nič opraviti, ker ga dela cela fara, ne pa občina. Vprašanje v tej zadevi je sicer prišlo na občinski odbor, pa pred tremi leti, sedaj pa je stvar končana. Resnica je tudi, da še posameznik naredi stavbo, pa je cela fara ne bo, tembolj ker nam je zagotovljena podpora. V katerem znesku, to njega nič ne briga, ker pravi, da je zoper vsako podporo, na drugi strani pa agitira z revščino. Sploh hoče farovž imeti za dober pripomoček, s katerim naj bi zlezal na vrh; toda ravno s farovžem je sam sebi izkopal jamo, ker ljudje dobro vedo, da je z odrievanjem stavbe napravil celi fari občutno škodo do 2000 kron. V liberalnem »pastirskem listu«, ki ga je pisal do svojih ovčic in nanj podpisal nekaj mož brez njih vednosti, res ne stoji, da lažljivo agitira z društvenim domom, tega tudi mi nismo trdili, ampak liberalna stranka agitira s to lažjo in ravno tako je zastran tistih dveh oseb, ki jih nismo postavili kot odbornika. — Resnica je, da obstoji dolg 1000 K, in če se še tako zvija. Dokaz imamo v rokah. Lahko bo pregledal račune; mi smo jih pa že pregledali. Obrni se, dragi »pritožbar«, na c. kr. okrajni šolski svet v Litiji. Zoper tako gospodarstvo se torej opravičeno vzdigujemo. Lahko bi nam tudi povedal, kam so šli stroški v znesku okoli 1500 K. Saj menda zna seštevati. Lahko torej sešteje posamezne izdatke in v dveh vrsticah napiše: poleg 100 K nagrade je dobil tajnik še vsako leto za to in to toliko. Liberalni »pastirski list«, ki ga raznaša okoli, bi zato ne bil nič dražji in ljudje bi bili potolaženi, češ, glejte ga, kako dela in se poteguje za ljudstvo. Tako pa vsi vedo, da mu gre za dober zaslužek. Zastran koruze je ljudstvo že naredilo soubo, pa ne v njegovo korist, ker vé, da se je hotel šopiriti s tujim perjem. Kakor vsak liberallec, sodi tudi ta druge po lastnem kopitu. Če mu je farovž pomoček, da slepi ž njim ljudi, pa nam vodovod ni prazna obljuba, ampak resna zadeva, katero bomo izkušali izpeljati. Nasprotno je pa tudi gotovo, da on in njegova liberalna stranka v tem oziru nikdar nič storila ne bo, kakor tudi dozdej v štirih letih nič naredila ni. Temu se tudi ni čuditi, ker liberalna stranka je samo stranka razdora, ne pa resnega dela. Da imajo tudi v verskih rečeh občinske volitve precej vpliva in ni vseeno, kdo vodi občino, je najboljši

dokaz njegov liberalizem. Zato tudi liberalni »pastirski list« ne bo imel nobenega sadu, pač pa naša resnica in pravica! Zastonj se torej on in njegov ljubljanski pomagač trudita; ne ene reči ne moreta ovreči in zato ostane lažnjivi kljukec, ker bi se sicer podpisal, če bi govoril resnico. Slednjič liberalnemu kljukcu radi priznamo, da ima veliko zaupanje na tožbe in pri tožbe, ampak potolaži se, duša liberalna, in ne pihaj od jeze, ker povemo ti, da s tem žuganjem ne boš nikogar ostrašil. Pri nas se dela dan — volivci na plan, da zasije nam zmage dan!

d **Loški potok.** Kakor daleč naokrog, vlada tudi pri nas huda suša, ki je nam že vzela večino pridelkov. Hud udarec bo za nas, ker je letos tudi krompir in zelje zelo slabo — pri nas glavni pridelek. Vodo cela fara dobiva v Travniku, kamor gre voz za vozom. Poleg teh težav je pa še ena nič manjša, namreč živinska bolezen na gobcu in na parkljih, ki se širi po celi dolini. Vsako vas in skoro vsak hlev obišče, kjer se spravi na vsako živinčce. Treba je dovažati to in ono, zlasti skoro vsaki dan vošč, živina pa bolna. Tako nas je obiskala dvojna nadloga: suša in živinska bolezen. Tudi za tesače je hudo, ker v oddaljenih gozdih ni moč dobiti vode. Res težko leto!

d **Sv. Gregor.** Počasi in s preudarom, kakor svetopisemski gospodar, smo bili začeli lani osorej z izobraževalnim delom. Ni se sililo ljudij: Dajte, ustanovimo izobraževalno društvo! Pripravljalo se je veliko let ljudstvo, da se je vsposobilo takorekoč samo za društveno in izobraževalno delo. Naši možje, predvsem pa nada fare — naša mladina, vzpodbujena po branju knjig in časopisov, je želela in prosila, naj ustanovimo izobraževalno društvo in telovadni odsek. In glej! Pokazalo se je, da je bil naš način postopanja povsem pravi. Društvo se je v teku enega leta lepo razvijalo. Imelo je pet predavanj in dve igri. Enkrat so igrali naši Orli, enkrat članice Marijine družbe. Pravkar pa se Orli zopet pripravljajo za dve igri. Društvo šteje tudi primerno lepo knjižnico. Naš požrtvovalni gospod župnik je kupoval skozi dolgo vrsto let najrazličnejših slovenskih knjig in naročeval mnogo časopisov in sedaj vse to podaril društvu, skoro 160 zvezkov, in tako postavil temelj lepi knjižnici. Ne najdemo besed, da bi se mu mogli za ta velikodušni dar zadržati primerno zahvaliti. Letos je storilo društvo velik porok naprej s tem, da si je kupilo lastni dom. Spomladi bomo enkrat imeli svoje prostore. Sedaj pa: korajža velja! Na noge! Če bo vsaka hiša pripomogla po svojih močeh, bo drugo leto osorej že stala lepa pa prostorna dvorana. Semintja se seveda tudi pri nas oglasi kak tič, ki poje vedno eno in isto pesem: Kaj je tega treba? tega enkrat pri nas nič ni bilo, pa smo bili vseeno poštene! Tem odgovarjamo: Ljudje božji! enkrat so po

naši Gregoriji tudi svetili ponoči z lučjo na čelesniku, zadnjič smo se pa pri Oblakovih že nekaj od elektrike pogovarjali! Drugi zopet pravijo, da se s tem fara razdvaja. Naša beseda: Kdor dobro misli, pristopi k nam! Na stran verčar vse malenkostne pomisleke in vsi na delo! Sedaj imamo prav pripraven čas, da dovozimo dovolj materiala in moremo precej, še v zgodnji pomladi začeti z zidanjem. Nič zabavljati, ampak lepo natiho pomagati, pa bomo vse zmogli. Cela fara — pa še gregorska — bo pa menda vendar mogla sezidati eno dvorano, in kar je glavno: hiša bo farna in neprecenljive vrednosti enkrat, kar si sedaj še predstavljati ne moremo. — Naznanjamo še, da se bo vršil v nedeljo, 17. septembra, po blagoslovu občni zbor izobraževalnega društva in obenem volitve. Tudi za eno predavanje bo preskrbljeno. Udeležite se prav gotovo vsi stari člani, pa tudi novi dobrodošli. — Na neko plat samo to: v naši fari ni nobenega backa, kolovrate prepuščamo dolinam; tje namreč spadajo. Po hribih se dela dan in smo vsi fest fantje!

d Iz Ambrusa. Kaj bo! Kaj bo! tako se s strahom povprašujejo ubogi ljudje. Vse je uničeno, rujavo in golo. Živina nima druge paše kot suho seno, ki je shranjeno za zimo. Spomladi ali pa še prej bo silno pomanjkanje krme. Kaj pa naj počne kmet z živino? Voda je v nad eno uro oddaljeni Krki, katere pa živina še ne mara, pije jo le za največjo silo. Največ je spijejo voli, ki jo vozijo. V Krki je nečejo, ko pa pridejo domov, trudni in zmučeni, se pa prenapijejo, druga živina pa mora večkrat samo lizati prazno posodo. Žalosten pogled za kmeta in za tistega, ki z njim čuti. Sem naj bi prišli tisti, ki pravijo: »Kmetu je dobro«. Delo na polju in drugo večinoma vse stoji, ker imajo ljudje samo z vodo opraviti. Ubogi Kalarje ne morejo nič zidati, apnenca je gotova in bi lahko delali, ko bi le vode imeli, posebno sedaj z večjim pogumom, odkar so dobili deželno podporo. Kako se dežela zanima zanje, priča, da sta že dva: deželni tehnik g. Smrekar in g. dr. Lampe prišla pogledat, kako in kaj. Obenem so dobili 6000 K podpore, dobili bodo pa še 4000 K. Oba sta si ogledala tudi novozgrajeni hlev posestnika J. Šinkovica v Ambrusu, o katerem sta se zelo pohvalno izrazila. To je pač tudi dobro priporočilo za zidarskega mojstra, ki ga je postavil. Zidal je Anton Medved iz Podgorja pri Kamniku. Vsak, ki misli zidati hlev ali popravljati, naj se le brez skrbi nanj obrne. Bo gotovo zadovoljen.

d Iz okolice Kolovrata. Po naših hribih je neki Ježek z Vač beračil za darove za sokolsko veselico. Prav posebno so mu dišali piščanci. Nobena ciganka nas tako ne nadleguje, kakor nas je Ježek, pri neki hiši je morala gospodinja iti kupiti piščanca, da ga je dobil. Potemtakem so sokoli večji reveži, kot pogorelci. Pravil je tudi, da so sokoli zelo verni, da tudi hodijo v cer-

kev in so zelo krščanski. Tega pa ni povedal, kdaj bodo svojo pridnost in pobožnost v dejanju pokazali, ker do slej se še to ni zgodilo.

Vače. Na sokolsko slavnost so se naši naprednjaki pač dolgo pripravljali. Napovedovali so, da pride na Vače velikansko število ljudstva, na tisoče. Gotovo si bodo po svojih časopisih prepevali slavo. Luka in Peruci smeta biti ponosna, s kol je dosegel rekord v blamaži. Na Šmaren dan, ko je zaradi petka ob treh zvonilo, je med zvonjenjem pritrobil čez trg zagorski Sokol z zastavo. Na Knepevem vrtu, kjer so si kar po sili zgradili nekaj prostora, se je z domačimi vred zbralo 37 krojev. Udeležba pa taka! Če bi zapisali, da je bilo vseh skupaj z domačini, tujci in vsemi otroci vred blizu sto oseb, bi se za veliko zlagali. Iz Glažarjevega hleva je prihajalo 15 telovadcev, štirje so bili domači. O telovadbi iz usmiljenja molčimo. Naše iskreno sožalje! Dobitke je bilo treba slednjč na dražbi prodajati, a to pri najlepšem vremenu. Naprednjaki, mi razumemo vašo jezo! Koliko lepši je bil naš izlet v Podbukovje, da naše slavnosti niti ne omenimo! Lepo ste praznovali Šmaren dan s plesom. Med večernim zvonjenjem so odhajajoči sokoli zopet trobili iz trga. Iznad Rožnice se je čulo strašno preklinjanje in psovanje čez duhovne in cerkve. Ko so šli proti Kanderšam, so sramotili lavretanske litanije na prav satanski način ter pe sokolski navadi zmerjali in izživali mimo hiš. Naše ljudstvo si ni nad njiml umazalo svojih rok, o njih „izobrazbi“ pa si je napravilo svojo sodbo. In taki ljudje naj bi imeli v rokah našo občino! Iz mnogih krajev beremo izid občinskih volitev. Kakor pri nas, tako so si naprednjaki tudi drugod prerokovali veliko zmago, pa so doživeli veliko sramoto. Naši naprednjaki segajo po zadnjih pripomočkih, da bi naše somišljenike oplasil. Pojdite begat otroke! Vse svoje lumparije, ki jim sedaj na pot hodijo, mečejo na nas. Če bi jih pa prijeli za besedo, se bodo naredili nevedne, molčali in se izmuznili kakor Kozjek. Mi vemo, kako zna naprednjak tožiti naprednjaka celo pri sodišču. Ljudem se v obraz ližejo, v svojih časopisih pa kakor stekli grizejo na vse strani. Če bi jim utegnili škodovati, moramo biti pa mi krivi. Vidimo in slišimo sami, kdo nas podnevi psuje, vidimo in slišimo, kdo patrolira celo noč po Vačah, škandale pa nam pripisujejo. Mi smo vsega krivi, kar jim ne služi. Ime dopisnika, ki je lani 30. julija nesramno obrekoval Jakopičevo hišo, ste izdali — nekateri ga vemo — ker ni bil Vačan. Liberalstvo, tvoja podlost nima imena!

d Iz Žužemberka. Zadnje dneve smo preživeli tu v znamenju vojske. Ena traja že dolgo; povod ji je dala veselica na »velikem vrtu«. Gotovim nergačem ni bilo prav, da so pri njej sodelovala tudi naša društva, dasi je šlo za dobrodelno in popolnoma nestransko stvar. A sitnež že najde vzrok, da lahko sitnost uganja, in tako so ga našli tudi ti ljudje ter pričeli grd boj proti našim društvom in možem, kakor da bi le-ti ne bili več pravoverni. Zanimivo

pri tem boju pa je to, da so se ti sitneži, ki jih je tako bolelo srce nad našim »izdajstvom«, zvezali alj vsaj iskali stik z najhujšimi liberalci v vojski zoper nas. No, možatost pa taka! Sedaj snujejo ti značaji menda svoje društvo. Samo čudno, da toliko časa ne zagleda luči sveta, čeprav so se že pred par tedni hvalili, da imajo nad 50 članov. Morda jim dela težavo to, da ne vedo, kako bi svoje društvo krstili? No, tukaj jim pa mi radi pomagamo iz zadrege z dobrim svetom: če hočete svoje novo društvo dobro označiti, imenujte je: pirhpogačica. Pravi naskok v tej vojski se je izvršil na izvanrednem občnem zboru tukajšnjega gasilnega društva. Že nekaj časa prej se je slišalo votlo gromenje njihovih topov v obliki grdega zabavljanja zoper kaplana, izobražev. društvo, ajdovškega »Škerjančka« itd. po raznih gostilnah, nena doma pa so se vrgli na požarno brambo in jo hoteli kratkomalo razbiti, vzrok pa zvrniti na naše može. Zanimivo je, da je pri tem naskoku igral glavno vlogo »šnops«. Bivši načelnik je bil užaljen, ker ni dobil zaprosene »šnopsarije«, ki je v Žužemberku toliko potrebna, kot peto kolo, in ker je po njegovem mnenju to provzročil gospod kaplan, nekateri drugi nezadovoljniji pa so zamerili, ker letos hranilnica in posojilnica požarni brambi ni dovolila nobene podpore, in to baje vsled tega, ker so nekateri brambovci pri zadnjem požaru v Zafari bolj gasili svojo žejo, kakor pa ogenj. Če je bil res to vzrok, tega mi ne vemo, tudi nam ni znano, če so ti nezadovoljniji res tako umevali svoj gasilski poklic, mi vemo samo to, da je hranilnica in posojilnica zafarskim pogorelcem samim podelila izdatno podporo, med tem ko jim trška »kasa« niti vinarja ni pokazala. No, g. župan Vehovec je pa na občnem zboru tem ljudem temeljito zmešal račune in pokazal, kako smešni in kako otročji so tisti, ki iščejo takih vzrokov za svoj odstop, in hočejo iz same nagajivosti pokopati društvo, za katero so se predniki toliko trudili in ki je tekom dolgega svojega obstoja že toliko storilo bližnjemu v pomoč. Na njegov predlog se je vzel odstop nezadovoljnejev na znanje, na njihovo mesto pa so se izvolili možje, katerih imena opravičujejo nado, da bo to človekoljubno društvo ne le obstalo, temveč poživljeno in pomlajeno obhajalo čez par let svojo petindvajsetletnico. — Tudi naši sosedje Kočevci so imeli vojsko, pa še vročo. Koncem avgusta so bile namreč občinske volitve v sosedni občini Smuka, kjer so dose-daj vsemogočno vladali »rdeči« ali po naše: liberalci. Zupan Mavsar, zagrizen Nemeč in velik prijatelj žužemberških liberalcev, ki je bil dolgo tudi v načelstvu trške posojilnice, je bil sedaj popolnoma gotov zmage, ker je spravil na volišče vse, kar je le lezti moglo. A tudi »črna« ali krščanska stranka ni držala rok križem. Zato je bila udeležba pri volitvi naravnost neverjetna. Za

zgod povemo, da v prvem razredu od 60 volivcev samo eden ni prišel volit. In izid? Liberalci so na celi črti sijajno propadli in prej tako mogočni Mavsar niti v odbor ni prišel. To je hud poper zanj, pa tudi za tiste tržane, ki so za volitve njemu dali pooblastila. Treba bo ob priliki pokazati našim ljudem te ptiče, da bodo vedeli, kako perje imajo!

d V Leskovcu pri Krškem liberalčki ne znajo samo malati, ampak tudi — čukati! Posebno sta se odlikovala občinski tajnik in podnačelnik požarne brambe. Pa tudi ta »obrt« nima sreče: krško sodišče je zahtevalo od tajnika 10 kron, najbrže ker še ni imel patenta za to, podnačelnik je pa milo prosil odpuščanja in trdno sklenil odvaditi se žukanju, nakar so mu Orli za enkrat prizanesli. Joj, to liberalčke boli in skeli! . . .

d Krški liberalci — prežvekujejo! Ze drugič razglašajo, da ne dajo nobenega vinarja več za sokolorejo. Iz samega strahu pred občinskimi volitvami se je njihova ljubezen do sokoloreje tako zelo ohladila! Da pa ne bodo prežvekovali, naj rajši odgovorijo na to-le: 1. Kdo je pobasal tiste velikanske dobičke pri vinu? 2. Kdo je »pouzmal« tiste tisočake, ki so si jih izposodili za sokolorejo?

Notranjske novice

n Iz Idrije. Na praznik Marijinega rojstva so praznovali naši veterani 28-letnico blagoslovljenja društvene zastave, pri kateri je kumovala bivša cesarica. Članov šteje društvo nad dvesto in uniformiranih je okoli sto. Ti so z godbo na čelu prikorakali v cerkev in po maši nekako mladeniško korajžno defilirali pred povabljenimi gosti. Na večer so imeli veselico v Didičevem hotelu in prostorna dvorana je bila premajhna. Društvo napreduje in ima, kakor se vidi, veliko prijateljev. — V soboto zvečer je naš poslanec Gostinčar poročal o finančnem zakonu, razjasnjeval nove vojaške preuredbe in socialno zavarovanje, govoril tudi o sedanji draginji. Zadnje je napotilo g. Štrausa, ki je precej socialnih demokratov pripeljal na shod, da je tudi on povedal svoje misli o draginji. Veleindustrije bi bilo treba bolj obdačiti, colnino odpraviti in meje odpreti, pa bode konec draginje, saj je argentinsko meso 24 vinarjev ceneje kakor domače. Pozabil je povedati, da draginja ni samo pri mesu, temveč tudi drugod. Sladkor se podražuje, železo enako, in vendar se ga doma pridela. Tudi stanovanja so vedno dražja in gotovo ne bodo ceneja postala, ako vse meje odpremo. Ravnokar nekateri občutijo hudo draginjo, ko bodo poslali svoje hčere, ki so dovršile sedmi razred, drugam, največ v Marija-Saal na Korosko. To bode stalo najmanj 500 kron

na leto, ki bi se bile prihranile, ako naši demokrati z liberalci vred ne bi bili protestirali proti pouku za osmi razred v tukajšnjem uršulinskem samostanu. G. Štraus je trdil, da je vera privatna stvar in on vsakemu pusti svoje prepričanje. G. župan! Roke na srce in odgovorite kot mož! Ali bi bili Vi in sodrugi tudi glasovali proti 8. razredu, ako bi bile učiteljice Vaše sodruginje ali liberalke? Kajne, gotovo ne! Ampak zato ste pregnali osmi razred, ker so podučevale nune-katoličanke. Vidite, tu ni bila vera samo privatna stvar, temveč javna zadeva, ker je bila vzrok, da veliko očetov in mater zdihuje, kako bodo izhajali, ko bode za dekle toliko stroškov. To ne bo zadelo samo pristaše S. L. S., temveč tudi naprednjake in še celo kakega socialnega demokrata. O, razlogov draginje je več, le malo okoli sebe pogledajte in boste videli, da se je že tudi delalo za odpravo draginje, nekateri pa so jo sami zakrivil. Ako se vprašate, zakaj rudar tudi draginjo pri moki občuti, boste blizu sebe dobili one, ki so jo zakrivil.

n Vrhniške novice. Dne 3. t. m. smo imeli na Vrhniki občinske volitve. Izid volitev je za Slovensko Ljudsko Stranko nad vse razveseljiv. Vseh 31 odborikov je izvoljenih iz njenih vrst. Nasprotniki — liberalci kakor socialni demokratje — so dobro čutili našo moč. Na dan volitve so čepeli doma. Prvo, kar moramo poudariti, je: Liberalci so na Vrhniki čisto ob tla! Slovenski javnosti je znano, da je bila še pred dobrimi štirimi leti vladajoča stranka na Vrhniki liberalna stranka. Po štirih letih so prišli ti ljudje tako daleč, da so izgubili med vrhniškim ljudstvom malodane vso svojo živlensko moč. Dokaz za to so podali liberalci sami, ko se zadnje volitve niti udeležiti niso upali. Zdaj pa pišejo v »Narodu«, da so sicer klerikalci prodrli na celi črti, a da se jim že majoje tla. Čeni to smeha vredno, res ne vemo, kdaj bi se mogli bolj od srca smejati! Žalostno za stranko, ki se sama tako slabo tolaži. Žalostno zanjo! V par letih je prišla z vrhunca moči v popolni razpad! Tako se maščuje liberalno zabavljanje po gostilnah in njihovo malomarno pisarenje po liberalnih listih v njihovo lastno pogibel. Kar se naših somišljenikov tiče, vsa čast jim! Obilna udeležba na volišču in vzorna disciplina pri volitvi jih hvali. Naši volilci so se skozinsko zavedali svojih političnih dolžnosti. Pripravljeni so bili tako, kakor da se je treba resno spogledati z nasprotniki. Vstrajali so nekateri na volišču cele ure. Šele ko jim je predsednik komisije opoludne naznanil, da se lahko brez skrbi odstrani z volišča kdor hoče, ker se volitve udeležuje samo ena stranka, zapustile so cele vrste naših volilcev volilni prostor, da se je volitev tempreje zaključila. V nedeljo imamo volitev župana. — Dva požara smo imeli v kratkem. Dne 3. t. m. zvečer je pogorel Lenarčičev kozolec na Vrhniki z obilno

množino sena. Zažgal je neki Kanc, bivši Lenarčičev hlapec, ki ga je moral le-ta odsloviti iz službe. Požigalec je že v zaporu. Naslednji dan je bil ožen v Verdu. Pogorela je posestniku Vrhovcu hiša in gospodarsko poslopje z vsem senom. — **L a ž n j i v i** »Naroda« že dalje časa prinaša laži o »Gospodarski zvezi« in seveda tudi o naši seneni zadrugi. Poleg drugih laži ve »Narodov« vrhniški dopisnik povedati, da je g. Šemerl odložil mesto predsednika pri zadrugi. To je čisto navadna laž. Šemerl je in ostane predsednik senene zadruge. Res je le to, da se mu je nekoliko preoblega posla odvzelo, da se ga je razbremenilo. To delo — zlasti knjigovodsko delo in pa izplačevanje strankam — se opravlja na Vrhniki, kar je za stranke veliko bolj ugodno. Le lažite! Kdor je pa tako kratke pameti, da še danes vse verjame liberalcem in njihovim listom, na jim verjame! Takemu človeku ni mogoče pomagati!

n Vipavske novice. Nesreča na Nanosu. Minuli teden je pri vožnji z Nanosa prišel pod kolo podraški cerkvenik. Zmlelo mu je glavo. Letos je to že tretja nesreča. — **V i n s k a l e t i n a** bo slaba. Nekatero vrste grozdja sploh ne bo. Vipavska špecialitea »Zelen« se je popolnoma sesušil, drugo vsled premalo moče kar oleseni. Kar pa bo vina, bo dobro — a drago. Vipavsko kmetijsko društvo je že nastavilo cene na grozdje 26 do 32 vin kg po razmeri sladkorja. Letos je napravilo društvo moderno hidravlično stiskalnico za 5000 K. — **V p l a n i n s k i h** v o d n j a k i h na Nanosu, ki so bili pred letom napravljeni, je zmanjkalo vode. Živino so spravili s planin domov. Liberalci niti suše ne puste pri miru; agitirajo zoper S. L. S., češ, glejte, kakšni so vodnjaki, katere je uvedla vaša stranka; saj še vode ne drže! G. Petrovičič, ali ste vi tak čarovnik, da se upate narediti vodo v vodnjakih, v katere se je samo pozimi in pomladi natekla, in jo zdaj že celo leto rabijo ljudje (bilo je čez 100 delavcev na gori), ki jo rabijo zidarji, ki zidajo hlev in planšarsko kočjo, ki jo je popila živina in jo je vzela suša? Ako je tako, vas naprosimo, da se postavite prihodnje leto na Orlovšo planino mesto vodnjakov. Hvaležno ljudstvo vas gotovo izvoli za župana. — **Z o p e r** o b č i n s k e v o l i t v e v Vipavi se je vložil rekurz. Liberalna gorečnost so bo pa ohladila pri sodnji.

n Z Ustija na Vipavskem. Opozarjamo še enkrat na predavanje P. Bonaventure dne 17. t. m. Društveniki, delavci, pridite vsi! — Suša je letos izvanredno huda, da take ne pomnijo niti stari ljudje. Vse zdihuje, češ kaj bo. Fižola, zelja in repe ne bo nič, turšice prav malo, grozdja po dolini malo, po hribih nič, drevje večinoma izgleda kakor koncem oktobra. Pravijo, da krog Šmarija in Rihemberga že ni bilo tri mesece nobene kaplje dežja, tukaj je vsaj začetkom avgusta malo namočil.

Tukaj je 5 vodnjakov, 3 so se že čisto posušili, v 2 je še nekaj vode, tudi mnogo studencev je že usahnilo. Ne kaže ljudem družega, kakor da vozijo in pijejo slabo in nezdravo vodo iz Vipave, katera je letos tako majhna, da jo lahko že celo poletje na mnogih krajih bredemo; tako za enkrat shajamo brez mostov in regulacije. Po vseh krajih ljudje molijo in se vrše procesije za dež, seveda se nekateri brezbožneži iz tega norčujejo. — Suša je tudi v občinskih blagajnah; tukaj se ravna jo čisto po liberalnem geslu: »liberalcem groš, klerikalcem knof«; »klerikalci tukaj še knofa ne dobe. Ljudje tudi močno godrnjajo, ker ima tukaj župan le par uradnih ur na teden in še takrat ga je težko dobiti v uradu, hudobni jeziki govore, da še uradne sobe ni. — Glede občinskih volitev piše star, izkušen mož doslovno: »Občinske volitve se bližajo! Vsaj zdaj spreglejte, volilci! in spihajte meglo izpred oči, ker že 36 let ste v megli in zato ne ločite svojih prijateljev od sovražnikov. Od dveh ali treh se pustite za nos voditi, ker vas hinavsko hvalijo in so prijazni, pa ne zaradi vas, ampak zaradi vaših krvavo zasluženih kron. To so vaši gadje, ki vam na prsih ležijo in vašo kri sesajo in vi jih ne spoznate, da je tem ljudem več krona kakor Bog. In vi take hinavske prijatelje še hvalite, ker jih nočete spoznati; poštene ljudi pa, ki vam povedo resnico in vam oči odpirajo, te pa zaničujete; ali ni to narobe svet?«

Dobre knjige

* **Ilustrovani kašipot za Ljubljano.** Sestavil Ivan Robida s pridejanim načrtom mesta Ljubljane. Cena 1 K 20 vin.; dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani ter je za tujca in domačina velike praktične vrednosti in nudi tudi za domačina mnogo novega in zanimivega. Isti kašipot se dobi tudi v nemškem jeziku.

* **Načrt Ljubljane,** zelo pregleden in natančen do podrobnosti, se dobi v dveh barvah za ceno 30 vin. in v petih barvah za ceno 50 vin. Na razpolago je v slovenskem pa tudi v nemškem jeziku.

* **Kanitan Hatteras** ali Angleži na Severnem tečaju. Francoski spisal Jules Verne. Cena vezani knjigi 4 K 40 v. Jul. Vernova dela so zaslovela širrom sveta po svoji zabavno-poučni vsebini, ki je za razne stroke naravoslovja, zemljepisja itd. naravnost neprecenljiva. Čitatelj, zamišljen v zanimivo zapletene dogodke povesti, niti ne opaža, koliko se istodobno uči.

In ravno zaradi svoje izredno zanimive vsebine, ki je pa skozi in skozi poučnega značaja so Jul. Vernova dela pri vseh narodih tako zelo vpoštevana, da so prestavljena že v vse svetovne je-

zike in služijo prirostemu ljudstvu, pa tudi izobraženstvu in odrasli mladini za vsega priporočila vredni zabavno - poučno čtivo.

Staršem in vzgojiteljem! Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k svetemu obhajilu. Spisal o. Julij Lintelo, D. J. (Slovenski prevod je oskrbela Mar. družba v ljubljanskem semenišču.) — **Druga, pomnožena izdaja** (5000—12.000). — Str. 63. Cena 25 vin., 20 izvodov in več po 20 vinarjev. — Ves krščanski svet se trudi, da ustreže želji svetega očeta, ki jo je izrekel z odlokom o pogostem in vsakdanjem prejetanju svetega obhajila. Zato so tudi slovenski časniki prvo izdajo te knjižice z velikim veseljem naznanili. Zlasti navdušeno piše o knjižici slovenski nabožni list v Ameriki, **Ave Maria** (I. II. [1910], št. 8.). Pravi namreč: V časih splošne verske mlačnosti smo. Vse tišči le za bogastvom in za uživanjem. Človeštvo izgublja vedno bolj zmisel za vse, kar je nadnaravnega, kar je vzvišenejšega, kakor so strasti, kakor je posvetno. V te žalostne čase je sv. oče zaklical: »Nazaj k Jezusu, k Luči, ki edini more zadovoljiti človeško srce! Nazaj k prvim navadam svete Cerkve.« Sv. Rešnje Telo je bilo sredstvo, ki je navduševalo prve mučence, da so rajši prelili svojo kri, kakor bi le za korak odstopili od svoje vere. Sveto Rešnje Telo naj bi bilo tudi za nas sredstvo, ki naj nas navdušuje v boju zoper zmote sveta, zoper pogubonosne nauke sedanjih lažimodrijanov. — Toda težko je to delo! Mi nismo tega vajeni! Dosedanje navade so bile popolnoma nasprotno temu klicu. Enkrat na leto, štirikrat na leto! — Vsak mesec — je bilo veliko, vsak teden že posebna milost, vsakdanje sv. obhajilo pa popolnoma neznano. Sedaj pa naenkrat: Vsak dan vsi k mizi Gospodovi! Za to pa treba vzgojiti nov rod. Treba začeti pri otrocih v šoli. Ti naj prebijejo led, ti naj zaneso v ljudstvo to novo navado. In starše in vzgojitelje pridobiti za to idejo, ima namen ta knjižica. Zato jo prav toplo priporočamo vsem slovenskim staršem. — **Cvetje z vrtov svetega Frančiška** (1910, str. 222) pravi koncem svojega priporočila: »Zeleti je, da se knjižica v kolikor mogoče veliki množini razširi med naše verno ljudstvo.« — Mnogi duhovniki so z ozirom na važni namen, ki ga ima knjižica, naročili več izvodov, da jih starši lahko dobe vsak čas pri njih v župnišču. (Primeri: »Domoljub«, 1910, str. 433.)

Vse navedene knjige dobe se v **Katoliški bukvarni v Ljubljani.**

Za kratek čas

Se da pomagati. Mati: »France se ne smi iti kopat, ga trebih bolli!« — Oče: »To nič ne dé; naj plava po hrbltu!«

Neodpušljivo. Nekemu možu je lahkomišljena žena ušla in čez dolgo časa zopet prišla nazaj. »Ljubi moj,« pravi ona, »saj mi odpu-

stiš, ker sem te bila zapustila, kaj ne da?« — Mož: »To ti že odpustim, ampak da si nazaj prišla, tega ti ne odpustim. Adijo!«

Hitra kazen. A: »Koliko ti je podaril bogataš?« — B: »Borih dvajset vinarjev!« — A: »Bog ga kaznuj, dokler bo živel!« — B: »Ga je že; sem mu pofulil srebrno žlico!«

Najpotrebneje. »Kaj je igravcu v gledališču najbolj potrebno?« — »Noge — sicer ne more nastopiti!«

Po pravici povedal. Duhovnik vpraša jetnika, naj mu po pravici pove, kaj ga je pripeljalo v ječo. — »Zandar« — odgovori jetnik.

Po domače. Oče: »No, Tonček, kaj boš rekel, ko pojdem za dalj časa z doma?« — Tonček: »Z Bogom!«

Pošten človek. A: »Če bi ti našel petdeset tisoč v zlatu, kaj bi naredil?« — B: »Tistemu, ki jih je izgubil, bi podaril petsto kron!«

Gliha z gliho. Zenin: »Razmere so take, da smem vprašati, koliko mislite hčeri dote dati.« — Bogatin: »In ravno te razmere zahtevajo, da Vas smem vprašati, koliko imate dolga!«

Naglo se jih je odkrižal. K nekemu duhovniku pride več gospode. Ko vidi, da mislijo dalj časa pri njem ostati, jih veselo pozdravi ter reče služkinji: »Prinesi vina in kaj prigrizka mojim ljubim prijateljem!« — on se pa poslovil. — Gostje: »Pa nas vendar ne mislite zapustiti, velečastni?« — Duhovnik: »Dolžnost me kliče, pa pridem kmalu zopet nazaj. Grem k enemu kozavemu holniku, kjer sem že zjutraj bil!« — Čez pet minut je bila soba prazna.

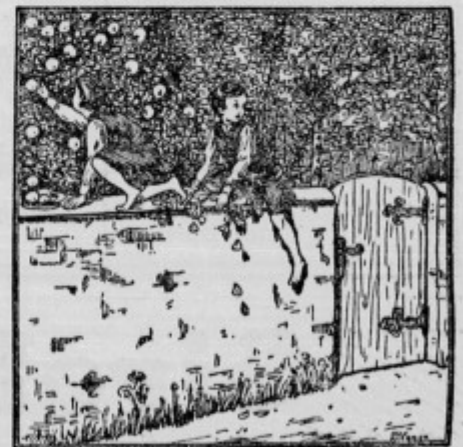
Zakonska sloga. Jože: »Že dvajset let sva z ženo skupaj, pa še nikoli nisva bila ene misli; le enkrat, ko je hiša gorela, sva hotela oba na enkrat pri vratih vnu!«

Žensko ročno delo. Nace: »Za božji čas, kaj pa da imaš tako zateklo lice?« — Tone: »To je žensko ročno delo!«

Žalostna resnica. Dva dečka gresta domov iz šole. Eden pravi: »Kaj ie, ves svet je lastnina božja!« — »Res je«, reče drugi; »toda moj oče vedno trdi, da ima vrag na tem posestvu veliko intabuliranega!«

Poceni dopust. Predsednik: »Vi ste izostali štiri tedne, ne da bi bili prosili dopusta. Kako to opravičujete?« — Pisar: »Prosim, gospod predsednik, dandanes mora človek varčen biti in jaz sem tako-le mislil: Če prosiš dopusta, te stane eno krono, če pa ne vzameš dopusta, boš samo kregan, in to ne stane nič!«

SKRIVALNICA.

Hitro, Jožko, gospodar pridel!
Oh, kje pa?

Poročilo iz deželne porodnišnice v Zagrebu: Naravna **Franc Jožef**-ova grenčica se je mnogokrat in z najboljšim uspehom predpisovala pri porodnicah. Učinek je bil vsakokrat zanesljivo odvedljiv in se lahko smatra »Franc Jožef-ovo« grenčico kot najboljšo odvajalno sredstvo v **otroški postelji.** 6

Pravlepo posestvo pri Velikovecu na Koroškem

blizu mesta in državne ceste, z pribl. 45 orati najboljšega sveta, kjer vse žito imenitno raste, in kjer se redi čez 20 govedi, 4 konjev, nad 40 svinj itd. se radi družinskih razmer za komaj 30.000 K proda. Posestvo ima krasno lego, veliko sadja, pašne za govedi, konje in svinje. Poslopja so vsa v najboljšem stanju in so sama nad 30.000 K vredna. Za približno 18.000 K je dolga z jako nizkimi obrestmi in hkratno amortizacijo, tako da treba kupcu le kakih 10.000 K. Naslov: **Jekl, Klopčič, pošta Velikovec, Koroško.** 2375

Mnenje gospoda **dr. W. Polednicek**, zdravnika civilne bolnišnice »Hoch- und Deutschmeister«.

Braunseifen.

Gospod **J. Serravallo,**

Trst.

Zahvaljujem Vas za poslano **Serravallovo Kina vino z železom.** Rabim ga že več let v bolnišnici in v praksi z dobrim uspehom.

Braunseifen, 9. septembra 1909.

Dr. W. Polednicek.

Glavni dobitek državnih srečk je pri predzadnjem srečkanju zadela srečka št. 483.442, ki je bila prodana v neki tobačni prodajalni v dunajskem prvem okraju. Dobitek je zadel nek reven dunajski potnik, ki je deset državnih srečk nakupil za 36 K in jih 9 prodal svojim znancom. Na zadnjo, ki jo je ob-

držal, je zadel glavni dobitek, ne da bi vedel za to. Srečko je nosil do 12. marca, tri dni pred zapadlostjo v žepu, narkar je šele dognal, da je zadel glavni dobitek, ki ga je tudi dvignil po odbitku državnih pristojbin.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 12. septembra 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	26	25	živa vaga:		
Rž	19	50	Goveda pitana	100	—
Ajda	22	70	Teleta teška	120	—
Ječmen	16	50	Teleta mala	114	—
Oves	15	40	Praščiči	156	—
Proso belo	20	50	Košttruni	106	—
Proso rumeno	17	—			
Koruza stara	20	60	Kuretina in drugo:		
Koruza nova	—	—	Maslo kuhano		
Leča	25	50	od k 270— do	300	—
Grah	27	—	Maslo surovo od		
Lazeno seme	44	50	k 290— do	320	—
Grasiča	22	70	Slanina sveža		
Domača detelja	—	—	(špeh)	172	—
Gorenjska repa	65	—	Slanina preka-		
Fizol Rioničan	34	50	lena	182	—
Fizol Prepelčar	36	—	Mast svinjska	178	—
Fizol Mandalon	32	—	Loj	98	—
Čebula	13	—	Jajca 100 kom	9	—
Krompir	8	20	Pišanci	1	30
Zelje sveže	9	—	Golobi	—	75
Zelje kislo brez	—	—	Raca	3	—
soda	—	—	Gos	6	—
Repa sveža	—	—			
Repa kisla brez	—	—	Kolonijalno blago		
soda	—	—	na debelo		
Brinje	20	—	Riž Rangon od		
Kumna	73	—	K 25— do	36	—
Orehl	—	—	Kava Santos od	280	—
Gobe suhe	5	10	K 264— do	97	—
Ježice	10	—	Sladkor	39	50
Zelod	6	—	Petrolej		
Smrekovi storži	—	—			
Seno	6	20			
Slama	3	60			
Stelja	3	20			

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Erno, 6. septembra: 22, 72, 58, 79, 38.
Linc, 9. septembra: 73, 45, 4, 2, 71.
Trst, 9. septembra: 71, 89, 37, 23, 55.

Hiša

pred 2 leti čisto prenovljena, zraven vrt, vodovod v veži. Je pri farni cerkvi v Mošnjah, t. j. 10 minut od Brezja, se proda za 4400 K. **Jakob Šuštaršič, Mošnje št. 7, p. Radovljica.** 2738

Gostilno na račun

ali v najem sprejem tudi v tujini. Ponudbe pod šifro »Zvezda« na upravo Domoljuba. 2743

Le pri uporabi od leta 1886 sijajno pohvaljenega, z znamko

„Seehund“
 gumitrans masti za čevlje
 zakonito zajamčene
 2623
 Čevlji
 postanejo

nepremočni, zelo trpežni, mehki in sposobni za lečenje. Izborna tudi za preproge za vozove, konjsko opremo, gumena jermena itd. — Dobi se povsod v škaflijah po 36 vin in večjih posodah, kjer ne, pri samozastopstvu **J. Lorenz & Co., Hea na Češkem in Lorenz, Chemnitz, Sasko.** — Sodba 54 glasi: *Uporabljam „Seehund“ že nad 15 let in sem z njim zelo zadovoljen. Tannhausen 5. marca 1911. Baron Gordian Gudenus.*

Službo poštnega sela

pri poštnem uradu v bližini Ljubljane, dobi pošten fant, v starosti 16 let naprej. Znati mora pisati in brati. Ponudbe naj se pošiljajo na upravo Domoljuba. 2731

10.000 kron nagrade golobradcem in plešastim.

Pristni danski „Mos-balzam“ je provzročil, da je zrasla brada in lasje tekom 8 dni. Mladi in stari, gospodje in gospde uporabljajo „Mos-balzam“, da jim raste brada, obrvi in lasje, ker je učenjsko dokazano, da je „Mos-balzam“ edino sredstvo moderne znanosti, katero tekom 5 do 14 dni vsled vplivanja na brbončice provzroči, da prično lasje takoj rasti. Neškodljivost je zajamčena.

10.000 kron v gotovini

plačamo golobradcu ali plešastemu ali imajočemu redko lasovje, ki je brezuspešno uporabljal „Mos-balzam“ šest tednov. Naša ivrdka je edina, ki da tako jamstvo. Zdravniški opisi in priporočila. Svarimo nujno pred ponarejanji. — Poizkus z Vašim „Mos-balzalom“ se je obnesel. Tekom 8 dni se je že pokazala rast las, in vzlic temu, da so bili svetli in mehki, so bili dovolj trdni. Tekom 2 tednov se je razvila naravna boja brade in sedaj je bil viden učinek Vašega balz. I. C., dr. Twerg, Kodanj. — Podpisana priporočam uporabo pristnega neprekosljivega danskega „Mos-balzama“ vsakomur, kdor želi, da mu zrastejo novi lasje. Izpadali so mi lasje, da so nastala gola mesta; po 3 tedenski uporabi „Mos-balzama“ so pričeli lasje rasti, postajali so gosti in težki. Gspdc. M. C. Andersen, Ny. Vestergade 5, Kodanj. — *Izavoj „Mos“ velja 16 K.* — Diskr. pošiljanje proti preplači ali povzetju. Naroča se pri največji spec. trgovini na svetu: **MOS-MAGASINET, Kopenhagen 470, Dänemark.** (Dopisnice frankirati z 10 vin, znamkami, pisma z 25 vin.) 2709

P. n. 2698

S tem si dovoljujem naznaniti cenjenim odjemalcem škofo-loškega okraja, da sem prodal svojo, pod imenom

Franc Dolenz, Škofjaloka

peljano trgovino (filijalko) s hišo in vsem inventarjem gospodoma

Deisinger & Plantarič.

Zahvaljujem se najtopleje za dosedanje naklonjenost, ter prosim da blagovolite isto ohraniti tudi mojima naslednikoma. Moja glavna trgovina v Kranju in tudi podružnica z železnino ostaneta v sedanjem obsegu.

Z velespoštovanjem

Franc Dolenz.

P. n.

Dovoljujeva si velecenjenemu občinstvu vljudno naznaniti, da bodeva trgovino neizpremenjeno vodila dalje, ter se priporočava za obilen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

Deisinger & Plantarič.

Škofjaloka, 15. kimovca 1911.

Sirolin "Roche"

se je tisočkrat preizkusil pri

pljučnem kataru

zgodnjem in zastarelem

kašlju, oslovskem kašlju in po vnetju pljuč.

Prost omamljivih sredstev.

Primarij dr. Derganc
je odpotoval za 6 tednov.

2717

Pozor! Neka razupite oseba raznaša o meni neresnično govorjenje da sem prodajal kruh po 40 krajcarjev kilo. Res pa je, da sem ga prodajal po 40 vinarjev kilo za časa bivanja vojakov pri nas. Zahtevam, da dotična oseba meni dokaže svoje trditve in dobi nagrade 100 K, ali pa jih prekliče, ker drugače bom sodnijsko postopal. **Ivan Jereb**, trgovec, **Sestranska vas**.

(Kralj. Saško
Technikum - Hainichen
Stroj. in elekt. inž. tehn. poslovo.
Učna tovarna

Zaslugek!

7-4 K na dan in stalno s prevezjem lahke pletenine doma. Edino moj stroj za hitro pletenje „Patenthebel“ ima izklesane jeklene dele, plete za nesljivo nogavice, modne in športne izdelke. Prednanje nepotrebno. Poduk zastoj. Oddašenost ne škoduje Troški maji. Pism. garanc. t. ajne službe. Neodvisna eksistenca. Prospekt zastoj. Podjetje za poposevanje domačega dela. Trgov. sodn. protokol. **Kari Wolf, Dunaj, Mariahilf, Nesselgasse 1/6** 1894

Le naravnost od tovarniške razposiljalnice

„Sudetia“ 2532
Krnov št. 42 (avstr. Slezija) kupite

blago za moške in ženske obleke kakor tudi šlesko platnino najbolje kakovosti po najnižjih tovarniških cenah. Ostanke zelo poceni. **Zahlovajte vzorce. Krasne sezajsko novosti.**

Naročajte „Slovenca“!

Hiša na prodaj, enonadstropna na Vrhniki, na zelo prometnem kraju sredi trga, pripravna za vsako obrt. Pred hišo je vrt za zelenjavo in cvetje. Hiša je pripravna za katerega duhovnika, ker je blizu cerkve. Proda se zaradi selitve. Cena 18.000 K. Več pove gospa **TEREZIJA KOŠIR, Vrhnika št. 113.** 2800

Lepa hiša s štirimi sobami in dvema kuhinjama, ki sta pripravni za obrtnijo ali trgovino, se po zelo nizki ceni proda. Pojasnila o tem daje gospod **Mihael Omahen v Višnji Gori.** 2740

Razpisuje se služba **2652**
organista in cerkovnika
v **Rjdovcu pri Žužemberku**. Nastop s 1. oktobrom. — Pojasnila daje tamošnji župni urad.

1408 1 — Ustanovljeno 1832.

Priznано najboljšie oljnate barve

zmlate s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo s jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežn, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.
Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih prodajalcev s sukninim blagom za gospode in dame se sprejmo proti visoki proviziji event. p. zneje stalno pri prvi razpoš. blaga. Ponudbe pod: „Weltfirma 92462“ na anončno pisarno **M. Dukas Nachf. Dunaj I/1.** 2714
Narav. nakup. Ustanovlj. 1870.

Vse obstoj. v kakovosti in izborni izvršitvi strela

nedosežne lovske puške

kot: samokrese, streljivo in predmete za lovice po brez konkurenčnih nizkih cenah dobavlja

tovarna lovskih pušk: **ANTON SODLA, Borovlje (Koroško).**

Vse vrste popravila točno in poceni. Ceniki zastoj. Dolgo jamstvo. 1685

Umetne zobe

Brez ruvanja zobnih korenin se ustavljajo ameriški umetni zobje, posamezno ali cela zobovja, izvzemi nedelje in prozornike vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl

16 Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7.

Sukno

in blučevino za moške obleke razpošilja najceneje **ljubljanske razpošiljalne P. Stermecki v Celju**

in plačujeta po najvišji ceni vse pridelke, kot: črno deteljo, repno, laneno in korenjevo seme, vsa travna semena, konopljo, proso, bučne peške, motovilce, čebulo, čebulček i. t. d.

Velika zaloga raznih vrtnih, travniških in poljskih semen.

2458

Največja izbira

posteljnega perja =

popolnoma novo oskubljeno od sivih gos, 1/2 kg. K 1-40 razpošilja za poskušnjo po pošti 5 kg. tudi več, proti pošti. povzetju. 1 velika pernica s puhom K 10-1, pernica s polpuhom K 12-80, pernica s perjem K 10-1, belo, oskubljeno perje K 2-40, polpuh K 3-1, prvovrsten K 4-1, siv puh K 3-20, zelo fini bel puh K 8-1, vse ceneje kot drugod in gotovo novo. Vzglavnice nenapolnjene K 1-1, pernice nenapolnjene K 3-1. 2345

Prva češka zaloga posteljnega perja, oddelek na drobno **Adolf Gans, Dunaj, Hernals, Ottakringerstrasse 48-60.** Prodajalna na dohelo na dvorišču desno. Podružnici: **Tiefer Graben 11 in Mariahilf, Amerlingstrasse 8.**

Svarilo pred zmotami! - Prosim na ime in naslov paziti.

ADOLF GANS.

Naprodaj je posestvo v Ihanu št. 6

z vsem gospodarskim poslopljem, z njivami travniki in gozdovi. Hiša leži ob cesti in je z vsem gospodarskim poslopljem v najboljšem stanju. Kupi se lahko tudi vsak kos posebej in je vsak dan na ponudbo. Kolikor mi posestva še ostane, se bo prodalo 2510

na javni dražbi, v torek dne 19. septembra 1911 t. j. 2 dni pred sv. Matevžem. **ANTON BREZNIK, Ihan, št. 7.**

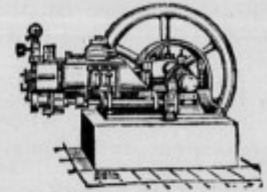
1000
družin se oblačil izdelki iz tkalnice
SPY
Pošiljatev za poskušnjo po povzetju vsebuje 23 m kanafasa **Hekordia** za posteljno prevleko rdečo ali modro pisana K 10-60. — 23 m bele tkanine za srajce **Iris** K 11-1, — 18 m cečila za srajce **Permanet** sortiran po 8 m samo K 8-60 1 tacat belih platenih-damašt brisač št. 7 K 6.
Gorska tkalnica 2643
Stárek & Macháné
Spy št. 45 Čekko.
Za nepovoljno denar nazaj. Vzorci zastoj!

Langen & Wolf

DUNAJ X, Laxenburgerstrasse 53 I.

Original „OTTO“ motorji

na bencin, benzol, petrolin, surovo olje, sesalni plin.

2715

Bencin lokomobili s ali brez strehe

Stroji za obdelavanje lesa.

Kompletna naprava za žage in mizarske delavnice. **Naprava ledenic in hladilnic.**

Obisk inženirjev, nabava proračunov, prospekti 526, A. B. Z. brezplačno.

Izjava oz. preklic.

Podpisani sem žalil g. Matijo Jeraja, posestnika v Podgorju, s tem, da sem mu očital, da je Kristusa zatajil. Obžalujem te svoje besede in se zahvaljujem, da mi je g. M. Jeraj proti plačilu vseh stroškov odpustil kazen. 2700

KAMNIK, dne 25. vel. srpana 1911.

Janez Rozman I. r.
po domače **SMOLE**, posestnik v Podgorju.

2713
Nobene močnate jedi
nikak šartelj, nikako pecivo brez pridanega dr. Oetker-jevega pecilnega praška, ki da lepo obliko in lahko prebavnost ter napravi jedi večje in rahle. Ako se napravi močnate jedi z dr. Oetkerjevim pecilnim praškom prav posebno za otroke, potem imajo iste na vsak način prednost pred mesnimi ali sestavljeni jedili, ker one vsebujejo mleko, moko, mast, jajca, sladkor in za človeški organizem potrebna redilna sredstva v najokusnejši in kar je važno za otroke, v lahko prebavljivi obliki. Napravite toraj za Vaše otroke mnogo močnatih jedil z **dr. Oetker-jevim pec. praškom à 12 v.** ki se dobi povsod z milijoni potrjenimi recepti.

Ceno češko posteljno perje!
 5 kg nove skubljene K 9 1/2, odtuje K 12, lele kot pub
 mehko - kubljeno K 8 - K 24 - sa - žubalo kot pub
 meko - kubljeno K 30 - K 30 -
 Zanesa d. vol ena proti pov. štivi pošta se. Benedikt Sachsel, Lobes 139, pri Filzu Češko 2513 6

V Ameriko in Kanado
 zložna, cena in varna

Cunard Line

VOZNIŠI 2927/07

Elizni odhod iz domače luke
 Trsta: Pannonia 26.9., Charpatia 10./10., Ultonia 24./10. 1911.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 7./10., 28./10., 18./11. 1911, Mauretania 23.9., 21./10., 11./11. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 170/- za odraslo osebo vstevši davek in K 100/- za otroka pod deset let vstevši davek.

Uradne ure od 8. ure do 7. ure zvečer

Ustredni banka českých spořitelů
 Osred. banka českých hranic.
 Podružnica v TRSTU
 Piazza del Ponterosse 2.

Vloge na knjižice: Premijne vloge:
 4 1/4 0/0 4 3/4

Vloge v tekočem računu in vloge fiksne najugodnejše.
 Bančno trgovanje vseh vrst. 135 52-1
 Oddelek za vodenje in kavcije.

Uradne ure od 8. ure do 7. ure zvečer.

Le tedaj 1557

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,
 če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najbolji, „pravega Francka“ iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko kožo in belo polt, se umiva le z Steckenperfd lilijno mlečno milo (znamka Steckenperfd) trdke Bergmann & Co., Tešin ob Lebi. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumom l. t. d. 609

Uradno patentov, zav.

samo-vozeča žaga Iračnica na motor

od 4 — 20 konjskih moči za žaganje in cepljenje drv kakor za gonilo mlatinskih strojev, mlinov za debelo moko itd., itd.

priznana najboljši sistem. Nad 700 strojev v obratu. Prvovrstne reference. Prospekti zastonj.

RUDOLF KÖLLE,
 tovarna strojev ESSLINGEN Württembergsko.
 Najstarejša in največja Special. tovarna

Protiv proviziji se sprejmejo v vseh krajih

krajevni zastopniki

od nekoga prvega bančnega zavoda za prodajo postavno dovoljenih srečk proti plačilu v mesečnih obrokih. Osebe ki v tej stroki delujejo, dobe popolnoma posebno ugodne pogoje. Ponudbe pod šifro: »Visok zaslužek 577« na Haasenstein & Vogler A. G., Dunaj I/1. 2646

Zelo redka priložnost!

Tovarna mi je po neki elementarni katastrofi poverila rešeno blago in sicer več tisoč komadov krasnih

flanelnih odev

lepih, najnovejših vzorcev in modnih barv, katere imajo čisto neznatne vodne madeže. Te odevje so rabne brez ugovora za vsako boljše hišno gospodarstvo, za pokrivanje postelj in oseb, so jako fine, tople in močne, okoli 100 cm dolge in 135 cm široke.

Posiljajo se po povzletju: 8 komadi krasnih, jako finih, v vseh modnih barvah in vzorcih za 9 K, 4 komadi gospodarskih odev za 10 K. Vsak cenj. bralce tega lista naj naroči z zaupanjem. 1947

Z mirno vestjo trdim, da bo de s pošiljateljico vsak zadovoljen.

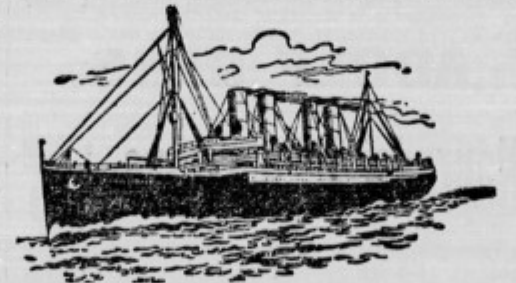
Oto Bekera, c. kr. finančne straže nadpaznik v pokoju.
 Nachod (Češko) tovarn. sklad. 2 — 8.

Odprte (ranjene) nože

povzročijo bolečine in priklenejo drugače zdrave ljudi na postelj. Vsakdanja uporaba zdravilne kreme za rane „Sigma“ povzroči, da bolečine pojemajo. Zdravniško priporočeno. Dobiva se samo od

deželne lekarne v Slov. Bistrici.

1 pušica stane K 1.20. 2922

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko

je s cesarskimi brzoparniki

„Kronprinzessin Cäcilja“
 „Kaiser Wilhelm II.“ — „Kronprinz Wilhelm“
 „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Podrobna pojasnila in potrební pouk da vsakomur

EDVARD TAVCAR, Ljubljana
 Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pritiskom in za surovo olje

od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2—10 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev I. WARCHALOWSKI
 Dunaj III., Paulusgasse 1.
 Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

Najboljša ura sedanjosti in po najnižji ceni. Srebrna ura od K 7— naprej.

Naročujetele pri moji domači tvrdki ker boste tu rez ceno in dobro postreženi.

Fr. Čuden v Ljubljani, samo nasproti Frančiškanske cerkve

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastonj.

Tudi najboljši in najcenejši sivalni stroji so v zalogi.

Ne več na Mestnem trgu, samo nasproti Frančiškanske cerkve

3149

Hiša

Kdor želi stanovati na zelo prijaznem prostem kraju tik Ljubljane, naj kupi hišo v Jaršah št. 23, oddaljeno par minut od petrazredne Šole pri Sv. Petru v Ljubljani. Kupni pogoji zelo ugodni. Več se izve istotam. 2523

! Ceni fotograf. aparati !

Kompletni fotograf. aparati dajo zanjajčno dobre slike, s ploščami, papirjem, kemikalijami in podukom velikost slik 6 x 9 cm K 1.90, 9 x 12 cm K 3.80, 5.70, 9.70 št. (poštnina posebej).

Natančne krasne kamera in dvojni anastigmati nedosežni in poceni!

Rabljeni aparati in objekтиви z njih tvrdki zelo poceni! (Glavni ceniki obsegajoji 130 strani zastonj, ravnotako priložnostni ceniki.)

1878

Elfr. Birnbaum tovarna fotograf. aparatov Hirschberg 326, Češko.

Ceno Posteljno Perje

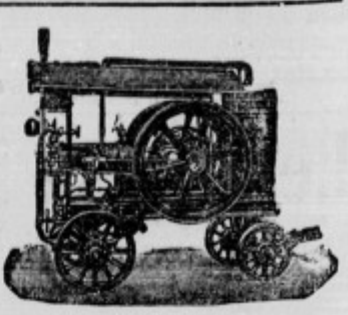
1 kg sivo za skubljene K 2—, boljšega K 2.40, pol belega prima K 2.80 belega K 4—, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7—, 8— in 9.00. Sivoga puha K 6—, 7—, belega finega K 10—, prsnega puha K 12— od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

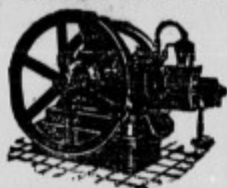
iz gostega, trpežnega, rudečega modrega ali belega inlet (nanking) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnica, vsaka en. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim posteljnim perjem K 16—, s pol puhom K 20—, s puh perjem K 24— Posamezne pernice K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne vzglavnice K 3—, 3.50, 4—. Pernice 200 krat 140 cm velike K 13—, 15—, 18—, 20—. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4.50, 5—, 5.50. Špod. pernice iz najboljši gradla za postelje 180x116 cm velike K 13— in 15—, razpošilja proti povzletju ali naprej vplačilo

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovolj ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega posteljnega blaga zastonj. 2117

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUMAJ XIX.4,
Kellgosselstrasse, 33/je.

naoprijem črna, v vsake vrste, kot puške Hammerless, Drillinge, Lancaster in Flabert, samokresa, pištole itd. po tromiških cenah. Popravila najceneje. Zanesljivim osebam dovoljtem ugodna delna odplačila. pošljim tudi boljše puške, če da bi se slišlo kupiti 8 dni na poskušajo in ogled. Ceniki sestavljeni in franko. **F. Dušek**, tovarna pušk, Opočno št. 89 ob državni železnici, Češko 1924

Vseh vrst

2428 bluz 8

perila
oblek
predpasnikov

Fischer & Bondy
Plizen.

Tovarna predpasnikov in perila.

ilustrirani ceniki zastoj.
Pošiljateljce za poskušajo proti povzetju.
Samo na razprodajalce.

Zmağa moderne tehnike!
Izvirni švedski motorji na surovo olje

Balder (stoječi), **Robur** (ležeči),

najpopolnejše in najboljše izvršitve novo patentovani na celem svetu! Edini dvotaktni motor na surovo olje, ki deluje brez dima in duha, celo pri najmanjšem obtežilu! Brez zavžiganja, brez ventila, nizko število obrata! Jednostaven v izvrševanju, sreže lahko vsak delavec poleg drugega dela. — Glavna os teče v olju, zavoljo tega tudi nobene obrabe. — **Obratni stroški 1—2 vinarja na uro in konjsko silo.** Nobena nevarnost ognja, nobene finančne kontrole! Pripravni za poljedeljce, mline, za nabavo električne luči kakor za vsakovrstni obrat do 500 HP. Zahtevajte popis in cenik št. 9 zastoj.

Obiski inženirjev in proračuni nabavnih stroškov kakor pojasnila (št. 18) zastoj brez obveznosti.

Samoprodaja od 2546

Szabo & Wittmann

špecijalna trgovina za motorje na bencin in surovo olje
GRADEC, Annenstrasse 30.

Od visokega c. kr. deželnega šolskega oblastva koncesijomirane za-
tebe

Kaiser-Jeve glashbene šole.

Učilišča za vse panoge glasbe vstevši opere.

38. šolsko leto. * Ustanovljeno 1874.

(Glasovir, petje, orgle, vse orkestr. inštrum. in teoret. stroke). Tečaj za kapelnike, v katerem se vadijo tedenski in dirigir. symp. in dram. delih. Tečaj za drž. izkušnjo (v šol. letu 1910/11 je bilo probiranih 56 kandid., skupno doslej 104 državno aprobiranih). Spec. tečaj za višjo izobrazbo in koncerte: Quildo Peters in dirig. Rud. Kaiser (glasovir), Dr. L. Kaiser (gosle), Ferd. Hillmesberger (violončelo), P. Boschetti (orgle), Mozartov kurz (Quildo Peters). Dtroška šola za petje (e. kr. profesor Hans Wagner), Metoda, kurzi, počitniški kurzi, oddelek za pisen. teor. pouk. Vsakoletni obisk 350 učencev iz tu- in inozemstva. Prospekti in popisnila potom pisarne zavoda, Dunaj VII, Zleglerg. sse 29. int. tel. 608/VI. Zunanjim pojasnila o oskrbi. 659

Najboljša češka tvrdka.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobrega skubljenega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 6 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prani puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-biaga, 1 perila 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 64 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; s polpuhom 20 K; s puhom 24 K; posamezne perlice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 5 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje perlice iz močnega, pasastega gradla, 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamenja dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.

Cenik zastoj in franko. 2410

S. BENISCH, v Dešenici št. 71, Češko.

Posestvo Janeza Jana v Spodnjih Gorjah

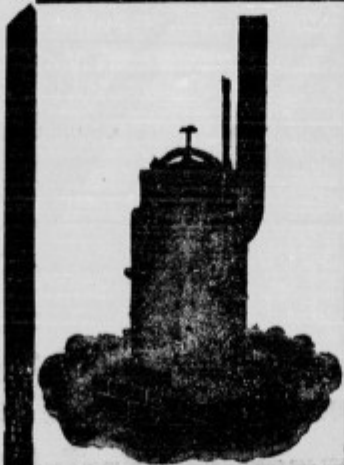
se bode v nedeljo, dne 17. septembra 1911 ob 3. uri popoldne

v Repečnikovi hiši v Sp. Gorjah na drobno prodalo. Pogoji so ugodni, plačevanje na večletne obroke. Več se izve pri 2634 **Antonu Belec** v št. Vidu nad Ljubljano.

AUSTRO = AMERICANA

Patniki v Ameriko
Kateri želijo dobre, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Šmetelca**
v Ljubljani Kolobovske ulice 20.
Zahtevam Pojasnila dajo se brezplačno.

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine.

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

Zahtevajte cenike! Dopisnje se slovensko!

Delniška družba **Alfa Separator** Dunaj XII./3.

